

mokslas menas literatūra

DRAUGAS

ANTROJI DALIS / 1972 METAI

RUGSEJO MĖN. 16 D. / SEPTEMBER 16, 1972
PART TWO NR. 218 (37)

Šiame numery

AŠMENYS, LAIPTAI IR GRANDYS.
OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRININKŲ
LAISKAS LAISVIESIEMS LIETUVIAMS
ČIURLIONIO PALIKIMO REIKALU.
IS SENOSIOS PENNSYLVANIJOS: AŽUOLAI,
SOTINĖ SAKNIS VILKAVISKYJE.
NOVALIS IR JO "HIMNAI NAKČIAI".
FRAGMENTAI IS NOVALIO "HIMNŲ NAKČIAI".
STAŠYS BARZDUKAS APIE ANTROJO JAUNIMO KONGRESO EGZAMINUS.
KUN. PLJAUS DAMBRAUSKO 80 METŲ SUKAKČIAI.
VIENUOLIKTAS TARPTAUTINIS KALBININKŲ KONGRESAS.

KERTINĖ PARASĖ

Ašmenys, laiptai ir grandys

Mokslinė logika sunkiai priimtina menams. Ir tai žino kiekvienas. Bet kyla klausimas: argi logika taip kartais gali menuose tapti nelogiška? Ir kodėl? Juk kas menuose nelogiška, kai kam gali atrodyti tokiu žaviu kūrinium, kad jis gali sukelti net džiugaus žiūrovo ar skaitytojo pasigėrėjimą, net aiktėlėjimą. Ir taip toks žiūrovo nesupratimas paveikslų, romanų ar muzikos kūrinių kūrybinės slinkties pastato menininką į keisčiausias situacijas.

Gal taip atsitinka todėl, kad kas vienam yra progresas, kitam tai yra regresas? Toks pvz. "regresas" istorijoje, kaip renesanso, neoklasizmo, neoralizmo grįžtelėjimai gal kartu buvo savotiški ir progresu ir regresu. O gal tik progresui reikalingais grįžtančiais laipteliais, be kurių menas neįveda į priekį, bet į infliaciją.

Pasitaiko menuose keistų situacijų. Štai teko nugirsti anekdotą, kad kažkoks menininkas neužrašinėjo datų ant savo darbų. Jis pradžioje tapė gamtą, ją studijavo, vėliau persimetė į pusiau abstraktą, išdrąsėjo ir surengė paskutiniųjų paveikslų parodą.

Pasisekimas buvo pusėtinas. Išpardavė. Už kelių dienų, pakviestas vėl kitur paveikslus išstatyti, jis sugraibė savo pirmuosius darbus ir vėl pasirodė viešumoje. Jam buvo labai netikėtina, jog vienas kritikas paplojo per petį ir pasakė: "Padarei milžinišką progresą!"

— Progresą? — šyptelėjo menininkas. — Bet tai mano patys pirmieji darbai! Tai čia progresas, regresas ar absurdas? Mokslas žiūvis mėnulį ir į Saturną laikomas jau vėlesniu išsivystimu. Negi kas išdrįstų sakyti, kad pirmąją beždžionukės trojektoriją padaryta daugiau progreso, negu išlipimui mėnulį?

Pasitaiko ir kitokių "suinteresuoto" žiūrovo kuriozų. Filme "Joe" tėvas už, aišku, gan bes-

tialią kerštą dėl jo dukters suvedžiojimo, ne vien paties Joe, bet ir įkaitintos publikos prieš panašius suvedžiojimus liko ne tik išeisintas, bet ir kone paplotas per petį, kaip anas menininkas. Bravo! Joel! Bet kiek girdėjau, jaunieji nematė tame jokio meno ir reikalo grįžti į laukines keršto aistras.

Ir taip filmo meninė logika skilo į dvi priešingas (gal "generacijų") grupes. Skilo ant intereso ašmenų.

Tokios kritiškos grupės neišvengiamai gyvenime egzistuoja. Jos savi mi suinteresuotos. Entuziastiškos. Dar blogiau: besiginant "progresistam" ir "regresistam", kiekvienas iš jų dar turi timplėtėti, dar daugiau pasaldinti ar pasūdinti savo argumentus, kad tik neįkristų "priešo" grupėn.

"Progresistai", mūsų apkalinti netautiškumu, pradeda ieškoti ir gal atiras tautinę dvasią abstrakčiame kube, apskritime ir kitur. Puolamas muzikas gal įrodys, kad ne tik armonikėlės polka gali būti tautiška? Bus tokių, kurie nieko tautiško ten neatras. Literatūroje pvz. sakoma, kad mūsų monologai yra per aiškūs, atsimenama, kad neaiškume yra menas ir kad apie neaiškiuosius menininkus tiek ginčijamasi, tiek studijų prirašoma.

Bet jei neaiškumų mūsų publika nesupranta, ką daro mūsų autorius? Nagi, jis pradžioje ar gal ima ir publikai pasako dėl ko ir kaip, galų gale, jo kenčiantis herojus blaškosi, kenčia, taip saktant, lyg prisipirtas, jis ima ir patis veikalas įrašo savo teoremos gaires. Gal to ir nereikia? O tik mūsų sąlygos (kitokia logika, kitoki diktatai ir visuomenės išprusimo lygis) gal nejučiom palenkia jo ranką?

Štai, sakykim, džiaugiamės, sulaukę naują romano laureatą. Ypač gal, todėl, kad veikale minimas pasamones srautas, pasi-

(Nukelta į 2 psl.)

ČIURLIONIS GYVENS!

Redakcijos pastaba. Šis, mus pasiekęs, čia spausdinamas raštas yra okupuotos Lietuvos kultūrininkų, ypač jaunųjų menininkų, bendras kreipimasis į laisvojo pasaulio lietuvių ryšium su artėjančia M. K. Čiurlionio 100 metų gimimo sukaktim (1975) ir su maskviniais kliudymais išsaugoti šio genialaus mūsų dailininko palikimą.

Viso pasaulio lietuviai su dideliu dvasiniu pakilimu ruošiasi sutikti savo tautos genijaus, didžiojo Menininko, o kartu ir vieno šviesiausių žmonių protų — M.K. Čiurlionio 100-sias metines. Štai neseniai ir Lietuvos spaudoje pasirodė žinutė: Rytų Vokietijos leidykla "Verlag der Kunst" ruošiasi išleisti monografiją apie M. K. Čiurlionį. Tačiau — tikrai vokiečių kalba. Be to — tikrai ketvirtadalis iliustracijų tebus spalvotos. Jau greit sukaks metai, kai Lietuvoje sudarytas komitetas, turintis pasi-

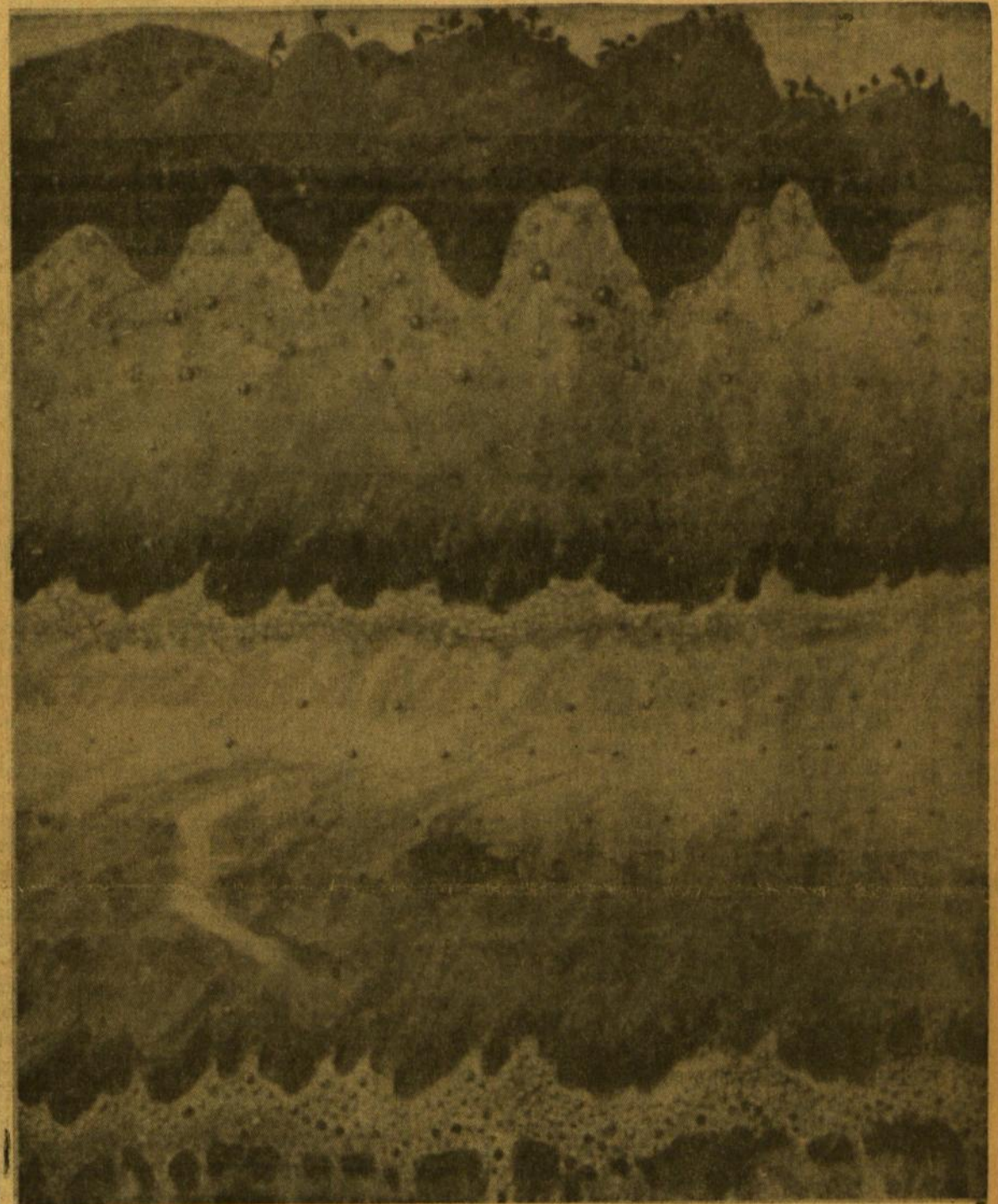
neiškiomis restauracijos galimybėmis? Pagaliau — jeigu kokio stichinė nelaimė arba — karas? Čiurlionis tėra tikrai vienas! Lietuvos laikraščiai ("Tiesa", "Literatūra ir menas", "Gimtas kraštas" ir kt.) bei įstaigos (Kultūros ministerija ir kt.) dažnai gauna piliečių laiškus, kuriuose klausama: kas daroma M. K. Čiurlionio kūrybai išsaugoti ir pagerbti? Tikrai "vidinio spaudimo" rezultatai kol kas menki...

Istorijos verpetuose įpratome būti atsargūs, nepatiklūs, rūstūs. Sakoma, jog mes — lėti, nepaslinkūs šiaurietiai. Sakoma, jog mes — kultūriškai atsilikę nuo pasaulio. Tikrai — nežinia kieno kaltė, kad nepajėgiam parodyt pasauliui ką galim: ar mūsų lietuviškas nepaslinkumas turįs būti prižištas prie gėdos stulpo, ar tai tik įvairios konjunktūriškos kliūtys? Keista, bet dažnas tautietis labiau tikisi pamatysias paminklą Gediminui, Kudirai, Basanavičiui, Baranauskui, Maironitui, Čiurlioniui — ne Lietuvoje, ne Vilniaus centrinėje (ar nuosajioje) aikštėje, bet kur nors Čikagoje!..

Taip, — mes sakome tiesą: norėtume po daugelio metų nuvykti į senąją gerąją Čikagą, tapusią motina daugeliui lietuvių, ir bent ten pamatyti, ką gali lietuvis, pamatyti kaip jis myli savo gimtąjį kraštą, — tokį mažytį ir tyrą kaip ašara ant Dievo veido...

Ne, mes nesame išdavikai, tautos priešai! Mes norime Gedimino Vilniuje, Maironio Kaune, Baranausko Anykščiuose. Tačiau patirtis ne kartą įrodė: kai iniciatyvos imasi svetimos padangės gyvenantys mūsų broliai, kyla sambrūzdis ir bukagalviškiausių valdininkų tarpe. O be spaudimo iš užsienio, — kaip pas mus būtų tylu...

Mes turime atminti ir atsime-name: Lietuvoje gyveno daug žymių žmonių, karštai mylėjusių Tėvynę ir atidavusių jai viską. Mes norime juos pagerbti, nepaisydami jokių sąlygų ir sunkumų, — ekonominių ar kitokių. Tik žmogus, gerbiantis, praeitį, yra žmogus. Tik žmogus, mylintis savo gimtąją žemę, yra žmogus. Tik žmogus, tikintis savais aukštesniais idealais, gėriu ir grožiu, pagaliau — pačiu Dievu. Mes tikime taip pat ir tuo, kad viso pasaulio lietuviai padarys visa, kas įmanoma, kad būtų išsaugotas ir tinkamai pagerbtas mūsų mažos, bet kūrybingos ir taip mums brangios tautos kul-

M. K. Čiurlionis (1875-1911)

Jūros sonata. Allegro.

tūrinis palikimas, kad bus padaryta visa — Lietuvoje ir kitur, — kad mūsų tauta su lietuvišku kantrumu ir darbštumu parodyt pasauliui savo dvasinę galią ir grožį.

Mes turime atminti ir atsime-name: Lietuva turi senas kultūrinės tradicijas, tikrai jos buvo

amžiais daugelio godžių kaimynų slopintos... Per trumpą atgimimo dvidešimtmetį spėta padaryti šuolį pirmyn (nors mes ir neneigiam praeities trūkumų). Negalima nubraukti ir dabartinių Lietuvos kultūros pasiekimų. Tačiau...

Mes turime atminti ir atsime-

M. K. Čiurlionis

Vartai (fluorofortas)

name: kadaise Lietuvos medalistika buvo plačiai žinoma. Buvo ir sąlygos plisti garsiesiems Rimšos medaliams. Gal ir dabar, — viliamės, — pasklis po pasaulį lietuvių sukurti tikrai verti Čiurlionio bei Rimšos tradicijų jubiliejiniai M.K. Čiurlionio medaliai.

Gal ir mus, — Lietuvoje, — viliamės — pasiseks pasaulinio garso leidyklose išleisti M.K. Čiurlionio paveikslų reprodukcijų aplankai. Gal kada nors nebereikės jaudintis, kad dar ne visų paveikslų spalvos pakankamai kokybiškai užfiksuotos amžiams?

Čiurlionis — gyvas, ir gyvens amžinai, nes jo dvasia — mumyse, — Čiurlionio tautoj. Mes niekada neleisim išblėsti jo įžiebta Amžinajai Meno ugnelėi.

Prof. Vladas Jakubėnas apie muziką Balį Dvarioną

Ateinančio šeštadienio "Draugo" kultūriniam priede spausdinsime prof. Vlodo Jakubėno straipsnį apie Lietuvoje neseniai mirusį mūsų kompozitorių, pianistą ir muzikos pedagogą prof. Balį Dvarioną. Jis buvo bendramintis su prof. Vl. Jakubėnu. Abudu kompozitorius gyvenime jungė ilgametę pažintį ir susirašinėjimas laiškais iki pastarųjų dienų.

Veidai ir vaizdai senojoje Pensilvanijoje (V)

Ažuolai, sotinę šaknis Vilkaviškyje

VLADAS RAMOJUS

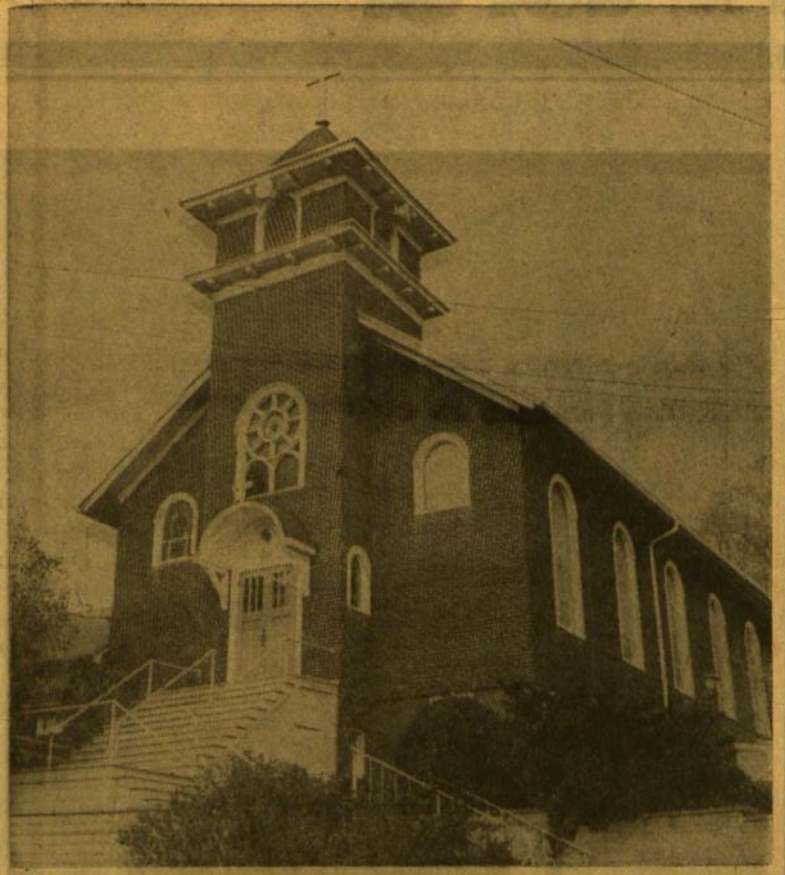
Mažai gal kam bežinoma, kad Lietuvos nepriklausomybės metais kai kurie JAV gimę lietuviai klierikai iš čia buvo siunčiami mokytis Lietuvos kunigų seminarijose. Ypač tie, kurie papuldaavo į lietuviškąjį Marianopolį pas šviesios atminties lietuvių marijoną kun. J. Navicką. Tas gabesniuosius tuoj nukreipdavo į Lietuvą. Iš tų Lietuvos kunigų seminarijose besimokiusių būsimųjų kunigų senosios Pensilvanijos angliškų kasyklų rajone suradome du brolius dvynukus Joną ir Stasį Lukšius. Jonas, stambus, tarsi ažuolas, primėnas tvirtą Lietuvos artoją, klebonauja nedidelėje St. Clair lietuvių parapijoje, kuri savo laiku svetimtaučių klebonų buvo visai nugyvendinta. Tuo tarpu Stasys, savo ūgiu bei kūno sudėjimu žymiai mažesnis, daugiau primėnas akademiką, jau aštuoneri metai yra Tamaqua liet. parapijos klebonas ir rengiasi statyti naują bažnyčią su lietuvių dailininkų talka. Iš išvaizdos niekad nepasakytum, kad jie būtų dvynukai. Tik ilgiau su jais pabuvus bei išsikalbėjus, aiškiai pajunti, kad jų šaknis yra sotiniui Lietuvos žeme.

Pirmiausia aplankėm kun. Joną Lukšį St. Clair miestelyje, kurs vos už septynių mylių nuo Senadoriaus, plačiu ratu supamas kalnu. Netikėtu sutapimu, tos dienos vietiniai laikraščiai rašė apie mūsų lankomą kleboną. Mat, vagys, išėlinę į kleboniją, pavogė visą praėjusio sekmadienio rinkliavą — apie 700 dol. Nedideliame miestelyje tai neeilinė naujiena, todėl tą žinią vietos gyventojai plačiai komentavo. Klebonas, mus priėmęs su tikru lietuvišku nuosirdumu bei atvirumu, pasakojo, kad už valgių darbus jautrūs parapičiai atsilieps dvigubai, aukodami bažnyčiai žymiai daugiau, negu kad šiaip aukoja. Be likimas ji kažkaip netyčia kartas nuo karto vis suvedas su kriminalistais. Savo laiku jis buvo kalėjimo kapelionas Philadelphiaj. Už kriminalinius nusikaltimus policija suėmė vieną juoduką, teismas jį nuteisė, ir juodukas buvo uždarytas už grotų. Kalėjimo vadovybė nustebo, kad naujojo kalinio dokumentuose visur figūravo kalėjimo kapeliono pavardė — John Luksys. Iš kur kriminalistas pasirinko jo vardą bei pavardę, kun. Jonui Lukšiui ir šandien neaišku.

— Aš jau pagadintas lietuvis. Mano brolis Stasys daug geresnis. Jis vis būna lietuvių parapijose. O mane vyskupas kelerius metus išlaikė kalėjimo kapeliono pareigose, šešerius metus dirbau pas juodukus, vienerius metus pas portorikiečius. Atgal pas lietuvių sugrąžino tik tada, kai kiti jau visai nugyvendino parapiją. Žinot, kai į lietuvių parapiją vyskupas paskiria svetimtautį kleboną, tai rinkliavos pusiau sumažėja, — pilnas sąmojaus, gražia lietuvių kalba pasakojo kun. Jonas Luksys, vis pasidairydamas į šalis, tarsi horizonte ieškodamas tolimojo Vilkaviškio bokštų.

— Sakot, parapija buvo nugyventa. Tai kaip jums sekasi gan gerai tvarkytis, kad net sekmadienio rinkliava siekė 700 dol?

— Aš truputį kitaip darau, — tęsia klebonas, — aš nieko neimu už krikštų, vestuves ar laidotuves. Tai Bažnyčios pareiga patarnauti. Bet žmonės, kurie išgali, visada atsilgina, net dvi-

Lietuvių parapijos bažnyčia St. Clair, į kurią norint patekti, reikia palipti net 25 laiptus. (Lietuvių foto archyvas)

gubai ar trigubai. Ateityje visi nebedarysiu sekmadieniais rinkliavų. Jei kas norės paaukoti, atneš į kleboniją. Tik tokiu būdu Dievas padės parapijai išsilaikyti. Bažnyčia turi tarnauti visiems tikintiesiems, o ne pagal pinigų juos vertinti. Toji tiesa buvo man kalama ir Vilkaviškyje...

St. Clair lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia iškilusi kalne. Norint į ją patekti per priekines duris, reikia palipti net 25 laiptus. Tai nelengva ypač senesnio amžiaus anglikasams — pensininkams. Kun. J. Luksys, prieš porą metų atkeltas į šią parapiją, pamatė, kad senesnio amžiaus žmonės bažnyčios nebelanko. Suprato kamė reikalingas. Tad, nieko nelaukęs, pradėjo naują kelią į kalną, kurs atbėga tiesiai prie užpakalinių bažnyčios durų. Dabar vaikai ar anūkai savo tėvus bei senelius automobiliais atveža tiesiai prie bažnyčios durų ir jie, kaip ponai, įeina į savąją bažnytelę pagarbinti Dievo. Todėl šiuo metu St. Clair liet. šv. Kazimiero parapijai vėl priklauso 210 šeimų ir jos visos parapičiai dar ir šiandien išpažintą atlieka lietuviškai, sekmadieniais lietuviškai paskaitoma Evangelija ir pasakomos pamokslas, o per vakarines pamaldas visą bažnyčią gieda lietuviškai.

Idomu, kad ši nedidelė parapija, kaip ir praėjusį kartą aprašyta Maizeville, niekad netu-

rėjo savosios parapiinės mokyklos. Tad lietuviškam pulsui perduoti „jaunosios kartos“ nebuvo švietimo įstaigos. Tai turėjo atlikti susipratę tėvai, klebonai, organizacijos. Kun. J. Luksys džiaugėsi, kad to lietuviško pulso taktas jo parapijoje dar stiprus ir kad jį visomis išgalėmis stengsis išlaikyti tol, kol čia klebonaus.

Po bažnyčia esanti parapijos salė, kur parapičiai susirenka susirinkimams bei minėjimams, papuošta Lietuvos trispalve, įvairiais lietuviškais herbais bei insignijomis. Jei pačioje bažnyčioje dar garbina Dievą lietuvių kalba, tai susirinkę į salę, prisimena ir gyvą lietuvių tautą, nors daugumas parapičių atstovauja II, III ir IV Amerikos lietuvių kartoms.

Apžiūrėjus bažnyčią bei apylinkę, lietuvišką paprotį sekant, mums su kun. A. Keziu klebonijoje buvo paruošta vakarienė. Prie stalo patarnavo gražiai atrodanti inteligentė. Mes manėm, kad tai amerikietė, ir kalbinom ją angliškai. Bet klebonas patarė kalbėti lietuviškai. Tai buvo II kartos lenkaitė Marija Zardeckienė, išteklėjusi už II kartos lietuvių dantų gydytojo Zardecko. Vyro padedama, gerai išmokusi lietuvių kalbą. Dabar vyras miręs, ji šeiminkauja klebonijoje ir su klebonu vėl turi progos pasikalbėti lietuviškai. Jos du sūnūs jau baigė universitetus, o rašyta Maizeville, niekad netu-

— Ar jie save laiko lenkais, ar lietuviams? — paklausėm.

— Kaip save gali laikyti lenkais lietuvių tėvo sūnūs! — pasididžiudama atsakė Marija.

Saulei leidžiantis iš St. Clair išvažiuom pilni gražių išpučių ir lietuviškos šilumos, kurios ten suradom. Ir, sakyčiau, todėl, kad St. Clair ažuolas šaknis yra sotinę Vilkaviškyje.

Kai po poros dienų vykom į Tamaqua miestelį pas kun. Joną Lukšio brolių kun. Stasį, besidarbuojantį tame pačiame angliškų kasyklų rajone, pravažiavom garsojį Lakewood parką, kur kas metai vyksta Pensilvanijos lietuvių rengiamos Lietuvių dienos. Apie tas dienas su pasididžiavimu mums kalbėdavom sutikti anglikasai ir jų jaunimas visose parapijose, kur tik lankėmės. Girdi, seniau per Zolinę sustodavęs darbas angliškose, imonėse, užsidarydavusios krautuvės ir visi lietuviai vykdavę į tas Lietuvių dienas. Lietuviams solidarizuodavę ir kitų tautų žmonės. Tada ten sužidavom net 40 — 50,000 minios. Vėliau Lietuvių dienos buvo perkeltos į artimiausią sekmadienį. Prieš rašydamas šiuos išpučius, „Draugo“ dienraštį perskaičiau korespondenciją, kad ir šiais metais Pensilvanijos Lietuvių dienoje dalyvaus 15,000 žmonių, kad buvo pasikviesti lietuvių dainininkai bei taut. šokių šokėjai iš New Yorko bei New Jersey ir, programai pasibaigus, 15,000 minia sugiedojusi Lietuvos himną. Tadgi ten dar suplaukia panašios minios lietuvių, kaip kad Chicagoje per taut. šokių šventę, kuria mes taip didžiujamės. Šiais metais Pensilvanijos Lietuvių dienos

pirmininkas buvo ne kas kitas, o tik ką aprašytas St. Clair liet. parapijos klebonas kun. Jonas Luksys.

Atvykus į Tamaqua, prieš mus išsitiesė gana modernus miestukas, su eile didžiųjų krautuvių, bažnyčių. Tik sunkiai sekėsi surasti liet. šv. Petro ir Povilo bažnyčią, nors ir turėjom tikrą adresą. Ją suradom kiek nuošaliau nuo pagrindinių gatvių, tokią nedidelę, kuklią, be vitražų, prisiglaudusią prie survenančio kalnų upelio. Šalia bažnyčios yra ir mokykla su vos 84 mokiniais. O dar neseniai būdavo jų iki 150. Mokyklos klasėse nuotaika lietuvių širdžiai tikrai maloni, nes jos papuoštos Lietuvos vėliavomis. Tame tolimame Pensilvanijos

(Nukelta į 3 psl.)

DR. ANNA BALIUNAS
AKU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
2858 West 63rd Street
Val: kasdien 10—13 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniai 10—13 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

REZID. TEL. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligų
Ginekologinė Chirurgija
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LC 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą el neatliepia, skambinti 374-8013

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGŲ
2801 West 63rd Street
Kampas 63-dos ir California
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antr., ketvirt., nuo 9 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad., nuo 2 iki 5:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 478-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3049

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
ONKSTU IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
OX VALLEY MEDICAL CENTR
860 Summit Street
Ronte 68 — Elgin, Illinois

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia diena „Drauge“.

Kun. Jonas Lukšys, JAV gimęs lietuvis, baigęs Vilkaviškio kunigų seminariją, dabartinis St. Clair lietuvių parapijos klebonas. (Liet. foto arch.)

Tamaqua liet. parapijos klebonas kun. Stasys Lukšys, kunigų seminariją baigęs Vilkaviškyje. (Liet. foto arch.)

pirmininkas buvo ne kas kitas, o tik ką aprašytas St. Clair liet. parapijos klebonas kun. Jonas Luksys.

Atvykus į Tamaqua, prieš mus išsitiesė gana modernus miestukas, su eile didžiųjų krautuvių, bažnyčių. Tik sunkiai sekėsi surasti liet. šv. Petro ir Povilo bažnyčią, nors ir turėjom tikrą adresą. Ją suradom kiek nuošaliau nuo pagrindinių gatvių, tokią nedidelę, kuklią, be vitražų, prisiglaudusią prie survenančio kalnų upelio. Šalia bažnyčios yra ir mokykla su vos 84 mokiniais. O dar neseniai būdavo jų iki 150. Mokyklos klasėse nuotaika lietuvių širdžiai tikrai maloni, nes jos papuoštos Lietuvos vėliavomis. Tame tolimame Pensilvanijos

(Nukelta į 3 psl.)

DR. ANNA BALIUNAS
AKU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
2858 West 63rd Street
Val: kasdien 10—13 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniai 10—13 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

REZID. TEL. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligų
Ginekologinė Chirurgija
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LC 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą el neatliepia, skambinti 374-8013

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGŲ
2801 West 63rd Street
Kampas 63-dos ir California
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antr., ketvirt., nuo 9 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad., nuo 2 iki 5:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 478-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3049

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
ONKSTU IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
OX VALLEY MEDICAL CENTR
860 Summit Street
Ronte 68 — Elgin, Illinois

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia diena „Drauge“.

Kertinė parašė

(Atkelta iš 1 psl.)

sakymuose girdisi žodžiai „egzistencializmas“, „filosofija“ literatūroje ir kiti apibūdinimai, kurie visuomenei gal net sunkiai įkandami. Kas juos išaiškina ir visuomenei juodu ant balto pristatys? Jei to nepadarys pavargę geriausi kritikai, tai gal patys rašytojai tarp savęs galėtų užvesti kalbą? Kas nors ilgesniais strapsniais turėtų apie šias meno ploknybes pakalbėti, gal net pasiginčyti. Iš to būtų naudos visiems.

Didesnė tautos paprastai

nuo vienos plonybės, srovės ar

stiliaus lipama į kitą stilių, nuo

vienos balutės šokama į srovę.

Arba laiptas po laipto, nežiūrint, jog vienas purvinas, kitas švarus, trečias gal girgždantis (bet laiptas!), vis tiek lipama ir lipama, kol neužkopiama į geresnį aukštą. Ar nereikėtų mūsų meno (plačiausia prasme) specialistams gerai apžiūrėti ir lietuviško meno pastato, patikrinti, kiek dar laiptų mums trūksta, kiek jų tiesiog nėra, kuriuos reiktų papildyti? Šokti iš aukšto į aukštą, be visų srovinių laiptelių, kai kam per drąsu. Pagaliau ir visuomenė gali čia sunkiau susigaudyti. Kas menininkui logiška, visuomenei gal bus tada nelogiška. Bet iš antros pusės, kas atrodys nelogiška kūrybos poslinkiuose, gal bus kaip tik pati žavingiausia kūryba.

P. Mln.

Ofis. tel. HE 1-5446 rez. 488-2251
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm. antr. ketv. 10—12 val. penkt. 10—12 val. šeštad. 10—12 val.

Of. Ant. Rudoko kabineta perfm
DR. EDMUND E. CIAR
OPTOMETRISTAS
709 West 51st Street
Tel. GR 8-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. 10—12 val. antr. 10—12 val. ketv. 10—12 val. šeštad. 10—12 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIS IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2676
Valandos pagal susitarimą. Jei ne atliepia, skambinti: MI 8-0001

Tel. — BE 3-5393
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų Ligos
3907 West 108rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namy — rezid. — PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 9 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1251
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10—12 ir 4—7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIONAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
6540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. Šeštadieniai 12 iki 4 val. popiet

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTU
(Lietuvės gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 val. p. p. 6 iki 8 val. vak. šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 2 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Perskaite „Drauge“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

DR. NINA KRAUCEI
KRAUGELIONAITIS
AKUSERIS IR MOTERŲ LIGŲ
6132 S. Kedzie Ave
Tel. WA 5-2670 neatliepia skambinti 471-0225 Valandos pagal susitarimą

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIS IR MOTERŲ LIGŲ
2817 West 71st Street
Telef. HEMlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 8-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGŲ
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 9 val. popiet. iki 7 val. vak. Ketvirt., ir šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „contact lenses“
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGŲ
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800 Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniai uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslių ir Prostatos CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antr. nuo 1 - 4 popiet. ir ketvirt. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4416
Rez. GReenville 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso 2750 W. 71st Street
TEL. — 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad. 10—12 v. v. šeštad. 10—12 v. v. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-5099

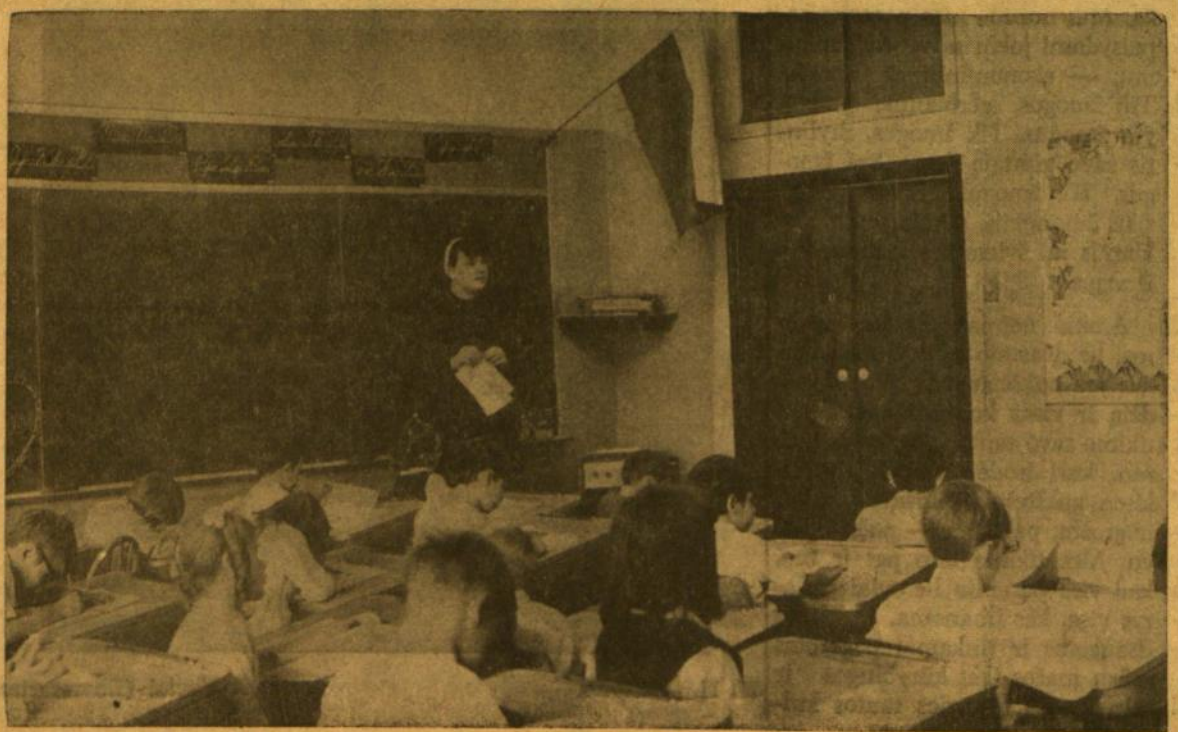
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso tr. rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2—4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6198
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street

TEL. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VAKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val. pirm., antr., ketv. 6—8 v. v. penktad. ir šeštad. 2—4 popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 4 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850.
Val. pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8, penkt. 2—4, šešt. pagal susitarimą.

Tamaqua lietuvių parapijos mokyklos klasė, papuošta Lietuvos trispalve (Lietuvių foto archyvas)

Romantiškasis mėlynosios gėlės poetas

200 metų sukaktį nuo Novalio gimimo minint

200 metų sukaktį nuo Novalio gimimo minint

A. TYRUOLIS
A. TYRUOLIS

Novalis (iš tikrųjų Leopold Fridrich von Hardenberg), žymusis ankstyvojo romantizmo poetas, gimė pirmojo Lietuvos — Lenkijos padalinimo metais — 1772 gegužės 3d., tad lygiai prieš 200 metų. Jo gimtinė buvo viena sena viduramžių pilis netoli Quedlinburgo. Novalio protėviai save vadino de Novali (naujakuriai), ir pats poetas slapvarde pasirinko pagal vieno giminių dvaro pavadinimą. Gimė antruoju vienuolikos metų šeimoje. Novalio tėvas turėjo barono titulą,ėjo druskos kasyklų viršininko pareigas Weissenfelse. Pats Novalis buvo silpnos sveikatos, ir vienu metu, dar vaiku būdamas, vos nenumirė. Namie buvo auklėjamas griežtai pietistiskai. Jenoje studijavo filosofiją, gilinosi į Kantą, klausė Šilerio istorinių ir Fichtės filosofinių paskaitų. Ypač buvo pamilęs Šilerį. Vėliau studijavo teisę ir kalnų inžinerijos mokslą. Jo literatūrinei veiklai žymios įtakos turėjo L. Tieckas ir Fr. Schlegelis. Pažintis su 13 metų Sofija von Kuehn turėjo lemiamos reikšmės ne tik Novalio kūrybai, bet ir likusiam jo gyvenimui. Buvo su ja susižiedavęs, bet netrukus jos neteko, jai mirus džiova po 15-jo jos gimtadienio. Sužadėtinės mirtis Novalį paveikė taip, kaip Dantė Beatricės mirtis: abu savo mylimąsias iškelė į nepasiekiamo idealinio pasaulio aukštumas. Magiškoji vaizduotė abu priartino prie transcendentinio pasaulio tikrovės.

Šis idealizmas betgi netrukė abiem būti ir praktiškais: kaip Dantė po Beatricės mirties vedė ir turėjo šeimą, taip ir Novalis buvo antrą kartą susižiedavęs, tik jo paties mirtis džiova 1801 kovo 25 d. sukludė to plano realizavimą.

Novalį ypač išgarsino du kūriniai: "Himnai nakčiai" ir fragmentinis romanas "Henrikas iš Ofterdingo". Prie to dar šliejasi "Dvasinės giesmės" ir traktatas "Krikščionybė ar Europa". Goethė, pamatęs Novalio gabumus, pranašavo jam vokiečių literatūros "imperatoriaus" titulą. Iš tiesų Novalio kūryba gretinama su himnine Hoelderlino ir ankstyvąja Goethės poezija.

"Himnai nakčiai" buvo vienintelis Novalio kūrinys, išspausdintas jam dar gyvam esant. Jis pasirodė 1800m. "Athenaeume". 1901m. buvo rastas to kūrinio rankraštis, kuris kai kuo skiriasi nuo "Athenaeumo" versijos. Rankraštį daugiau eiluoto teksto, bet dabar literatūros kritikai labiau vertina pataisytajį ir spausdintąjį tekstą. Iš jo imti ir čia duodami vertimo fragmentai. "Himnus nakčiai" pirmą kartą į lietuvių kalbą buvo išvertęs poetas Balys Sruoga ir 1924 atspausdinęs "Gairėse". Deja, to vertimo nėra Sruogos raštuose, išleistuose Vilniuje 1957m., nors ten duotas lygiagretis Heinės kūrinys "Šiaurės jūra" (I t.).

"Himnų nakčiai" akstinas — Novalio sužadėtinės mirtis. Tai poeto išsivadavimas iš lemiamos krizės, jo atgimimas kūrybinei veiklai. Kaip Dantė "Naujuoju gyvenimu" buvo užsimojęs pakilti į "Dieviškosios komedijos" aukštumas, taip Novalio "Himnai nakčiai" turėjo būti lyg ir į žangą į daugiatomį veikalą "Henriką iš Ofterdingo" (šio veikalo "mėlynosios gėlės", tai yra aukščiausios kūrybinės išraiškos, simbolis atsiskleidžia Matildeje, kuri yra ne kas kita, kaip Novalio sužadėtinė Sofija).

"Himnus nakčiai" sudaro 6 atskirų, nevienodo ilgio himnų sekvencija. Pagal tai sudaryta ir veikalo kompozicija: per žemiškąją šviesą, miegą, mirtį pakyla į dangiškąją šviesą, kuri yra Kristus. Kaip Goethės Faustui pasiekti dangiškąsias sferas tarpininkauja Margareta, taip Novaliui tokia tarpininkė yra Sofija, kuri galutinę išvadą virsta dangiškąja Sofija (išmintimi), kaip Dantės Beatricė virto dangiškąja Teologija (Tikėjimu).

Pirmuosiuose keturiuose himnuose Novalis apgieda savo vienišos sielos būseną. Iš gilaus skausmo poetas pagaliau išsivaduoja, pasiekdamas anapusinio pasaulio sritį — magiškuoju įsijautimu. Pirmajame himne dar apgiedama šviesa ir jos palaima, bet naktis poetui daros mylimesnė, nes ji yra visų daiktų kūrėja ir gimdytoja. Tik iš nakties viskas atsiskleidžia dienai. Antrajame himne netgi primenama, kad naktis turi raktus į dangaus sritį (tai vėliau patvirtina Kristaus prisikėlimas iš nakties ir mirties į naują šviesą). Trečiajame himne Novalis, magiškos ekstazės pagautas, turi "pasimatymą" su savo sužadėtine prieš jos kapą. Tai buvęs "vienintelis sapnas", t.y. virtės tikrovė. Iš viso Novalio tikslas buvo "romantizuoti" — iš sapno, pasakos, fantazijos pasidaryti tikrovę (kai tarp abiejų pasaulių nublunksta riba), iš riboto reiškinio padaryti begalybės įspūdį. Ketvirtasis himnas baigiamas eiluoto interpu "Einu į Anapus", kuris yra raktas visų "Himnų nakčiai" kompozicijai. Tai 7 strofų kūrinėlis (pagal religinį 7 žvakių žvaidės simbolį), kur 4 pirmosios strofos taikomos Sofijai, o likusios (pradedant "O, trauk, Mylimasis") — Kristui. Penktajame himne apgiedama religinė žmogaus evoliucija, pradedant antikiniu pasauliu ir baigiant Kristaus gerąja naujiena, kuri buvo išpręsta mirties paslaptis. Antikinis pasaulis kaip tik ir žlugo, kad neįstengtų tos mislės išspręsti. Šeštasis ir paskutinis

Novalis — Leopold Friedrich von Hardenberg (1772-1801)

himnas, Schegelio klaidingai pavadintas "Mirties ilgesys" (iš tikrųjų tai "Grįžimas pas Tėvą"), apgieda šio pasaulio lygstumą ir būsimąjo gyvenimo užtikrinimą. Kaip Novalio pastabos rodo, turėjo būti dar vienas himnas tarp ketvirtojo ir penktąjo, bet gal dėl laiko stokos jis nebebuvo išbaigtas.

"Himnai nakčiai", kaip pastebi literatūros kritikas L. Šigner, yra bandymas naujai pergyventi krikščionybę. Atsiremdamas į tradicinę krikščionybę, Novalis šiais himnais kuria asmeninę "nakties religiją". Poetiniu atžvilgiu kiekvienas himnas turi savo ritminį ypatumą, priderintą prie turinio. Per visą kūrinį nu-skamba lyg anapusinio pasaulio melodija. Kūrinio simbolika vienu metu susijusi su viduramžių mis-

tinės erotikos proveržiais. "Himnai nakčiai" turi ryšio ir su Novalio traktatu "Krikščionybė ar Europa". Abiejuose kūrinuose pastebima ne tik 7 dalių kompozicija, bet ir poeto pastangos krikščionybę naujai pergyventi. Traktatas irgi turėjo būti atspausdintas. "Athenaeume", bet dėl Novalio meilės viduramžiams, nepadalytai krikščionybei, aštrios kritikos racionalizmui, kurs pagimdė naujųjų laikų ateizmą, tas raštas kone iki praeito amžiaus pabaigos buvo ignoruojamas. Europa, sako Novalis, arba žus, arba ją išgelbės tikėjimo vienybė, naujoji krikščionybė, kaip matoma Bažnyčia, popiežiaus vadovaujama. Ta proga Goethė prasiitarė: "Novalis savo metu padarė malonumą ir tapo kataliku".

AŽUOLAI, SOTINĖ ŠAKNIS VILKAVIŠKYJE

(Atkelta iš 2 psl.)

užkampyje, šalia šniokščiančių kalnų upelių...

Klebonijoje pasitiko klebonas kun. Stasys Lukšys. Pas jį ant stalo "Draugo" knygu katalogas, o mintyse visą eilę įspūdžių iš Lietuvos, nes ketverius metus mokėsi Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Kai 1940 m. birželio mėn. armija veržėsi į Lietuvą ir prezidentas bėgo Vokietijos link, prezidento automobilis

Vilkaviškyje sugedo prieš pat kunigų seminarijos rūmus. Klebonas, ju tarpe ir Stasys Lukšys, matė, kaip prezidentas persėdo į kitą automobilį ir nuvažiavo vakarus.

Koks gi parapijos bei lietuvių bėbės stovis pas kun. Stasį Lukšį, kurs, vos atvykus, tuoj atidarė taurių gerimų butelius, o užkandžiams pasiūlė lietuviškos raud. armija veržėsi į Lietuvą ir prezidentas bėgo Vokietijos link, prezidento automobilis

tuvių valgių. Dargi šiek tiek atliks, tad mes, svečiai iš Chicago, turim taip pat lietuviškai pasivaikšinti, prieš pradėdami pokalbį apie parapijos stovį. Anot klebono, ji mažėjanti. Parapijai priklauso 350 šeimų. Nemažai jų yra maišytos, bet viena pusė turi būti lietuvių kilmės. Kitaip į parapiją neįprastai. Bet, matyt, klebonui finansiškai gerai sekasi, nes turi sutaupęs pinigų ir ruošiasi statyti naują (Nukelta į 8 psl.)

St. Clair misijonierių stovykla

NOVALIS „HIMNAI NAKČIAI“

(Fragmentai)

Kas iš gyvųjų, jausimais apdovanotų, nemylės labiau už visus stebuklus tos džiaugsmingos šviesos — jos skaidrių spindulių ir bangų, malonaus jos buvimo, tos žadinančios dienos? Lyg gyvybės giliausią sielą geria ją judriosios žvaigždės ir plaukia šokdamos jos mėlynom bangom — geria ją spindulingas, amžinai ramus akmuo, mąslus, žindantis augalas ir laukinis, degantis, įvairiopas žvėris — o labiausiai tas šaunus praeivis su svaiginom akim, su graškia eiseną ir su jautriai sudėtom, skambančiom lūpom. Lyg žemiškos prigimties karalius šaulia ji visa, kas gyva, sumezga ir atleidžia neribotus ryšius, ant kiekvienos šios žemės būtybės užkabina savo dangišką paveikslą — Vien jos buvimas apreiškia pasaulio viešpatijų nuostabumą.

Į šalį gręžiuos, į šventą, neišsakomą, paslaptinę Naktį. Toli glūdi pasaulis — lyg paskendęs giliam kape — kokio nyki ir vieniša jo vieta. Sielos stygom slenka gilus liūdesys. Su rasos lašais aš noriu kristi į kapą ir susimaišyti su pelenais. — Atsiminimų tolumose, jaunystės troškimai, vaikystės svajonės, viso ilgo gyvenimo trumpi džiaugsmai ir prarastos viltys grįžta pilkuos drabužiuos, lyg vakaro rūkas po saulės laidos. Kitose erdvėse šviesa įrengė linksmas palapinės. Argi ji nebegrįžtų pas savo vaikus, kurie laukia jos su visa savo nekaltybe?

Kas iš karto sutvinksi taip paslaptinę po širdim ir sugeria minkštą liūdesio orą? Ar ir mes tau patinkam, tamsioji Naktie? Ką laikai tu po savo apsiaustu, kas nematoma galia sakomo mus sujudina — džiugiai nusigandęs tavo rankos, iš aguonų ryšelio. Tu pakeli sunkius sielos sparnus. Kažkas tamsaus ir neapsakomo mus sujudina — džiugiai nusigandęs regiu rimtą veidą, kurs tykliai ir dievotai lenkias į mane, ir po begaliniai susipynusių garbanom parodo man mielą motinos jaunystę. Kokia suvargus ir vaikška dabar man atrodo Šviesa — koks džiugus ir palaimingas dienos atsiveikimas. — Tai dėl to tik, kad Naktis nuo tavęs nugarėja tau tarnaujančius, tu sėji erdvių tolybėse tuos šviesuosius rutulius, kad jie skelbtų, tau pasitraukus, tavo visagalybė — tavo grįžimą. Dangiškiau, nei tos spindinčios žvaigždės anose tolybėse, mums atrodo begalinės akys, kurias Naktis mūmose atveria. Jos mato toliau, nei blankiausios anoj begalinėj minioj — be šviesos pagalbos jos permato mylinčios sielos gelmes — kas auktesniąją erdvę neapsakomos palaimos pripildo. Garbė pasaulio Karalienei, šventųjų pasaulių didžiajai skelbėjai, palaimingosios meilės globėjai — ji siunčia man tave — trapi Mylimoji — malonioji Nakties Saule, — aš jau budžiu — nes esu tavo ir savo — tu man Naktį pavertei gyvybe — mane žmogum padarei — su dvasios įkarščių miska mano kūnu, kad aš eteriškai glaudčiau su tavim sumiščiau ir palaimos Naktis truktų amžinai.

Einu į Anapus
Piligrimu.
Virsta palaima
Dygsniai skausmų.

Laiko nedaug jau,
Laisva tuoj bus;
Gulsiuos ant kelių
Meilei svaigus.

Bekraštė gyvybė
Užplūsta mane;
Žvelgiu iš viršaus
Žemyn į tave.

Gėsta tau grožis
Ten prie kalvos —
Vėstu vainiku
Sešėlis užklos.

O, trauk, Mylimasis,
Galingai mane,
Kad aš užmigčiau,
Mylėčiau tave.

Jaučiu, kaip jaunėju
Mirties veikimu:
Kraujas man virsta
Eteriu, balzamu.

Ryžtu ir tikėjimu
Dienom gyvenu,
Ir mirštu naktim nuo
Šventųjų liepsnų.

Pilnas džiaugsmo Dainius keliai į Indostaną — saldžiąja meile svaigstančia širdimi; ir pylė iš jos ugningas giesmes po anuo švelniuoju dangum, ir tūkstančiai širdžių palinko į jį, ir linksmoji naujiena išleido tūkstančius

šakelių. Vos tik Dainius išėjo, brangioji gyvybė tapo gilaus žmogiško nuopuolio auka — jis mirė savo jaunystės metais, išplėtas iš pamiltos pasaulio, iš veržiančios Motinos ir savo išbaigintų draugų. Neapsakomų kančių tamsią taurę tuštino mieloji burna — su neapsakoma baimė artėjo naujo pasaulio gimimo valanda. Sunkiai rungė jis su senosios Mirties baimė, sunkiai slėgė jį senojo pasaulio našta. Dar kartą pažvelgė jis maloniai į Motiną — Tada pasirodė Amžinosios Meilės vaiduojanti ranka — ir jis užmigo. Tik nedaugelį dienų kabojo sunkus šydas viršum užiančių marių, viršum drebančios žemės — nesuskaitomom asarom verkė mylimieji — Nuimtas buvo antspaudas nuo paslapties — dangaus dvasios nukėlė senobini akmenį nuo tamsojo kapo. Angelai sėdėjo prie Miegančiojo — jautriai sudėti iš jo sapnų — Pabudęs su nauju dievišku šaunumu jis pakilo į naujai gimusio pasaulio aukštumą — palaidojo savo paties ranka senąjį lavoną apleistoj oloj, ir savo visagale jėga uždėjo ten akmenį, kurio nepakels jokia galybė. Dar verkia tavo brangieji džiaugsmo asarom, gaudulio ir begalinės padėkos asarom prie tavo kapo — su džiaugsmo baimė mato tave vis prisikeliant, ir pačius su tavim; mato tave verkiant su saldžiu įkarščių prie Motinos palaimingos kritinės, rimtai vaikstant su draugais, žodžius tariant, lyg nusikintus nuo gyvybės medžio; mato tave skubant su didžiu ilgesiu į Tėvo rankas, nešant jauną žmoniją ir auksinės ateities nesekantį taurę.

MIRTIES ILGESYS
(Grįžimas pas Tėvą)

Atgal į žemę vėl iš čia,
Šviesos palikus klonius.
Skausmai, ir smūgiai, ir kančia —
Ženkla mielos kėlonės.
Siaurutė valtis mus visus
Greit neša į dangaus krantus.

Sveika būk, amžina Naktie,
Būk sveikas, amžiu Miege.
Nors švietė saulė mums rytė,
Mes nuo kančių paliege.
Svečių palikdami džiaugsmus,
Pas Tėvą skubam į namus.

Kas mūsų meilę ir širdis,
Kai šaltis žemėj viešpatauja?
Kai paniekta jau praeitis,
Ką reiškia mums, kas nauja?
Bus vienišas, skaudžiai liūdes,
Kas praeitį šventai mylės;

Tą praeitį, kurios ugnim
Jausmai kilniai liepsnojo,
Kai Tėvą savo išmintim
Dar žmonės pažinojo.
Kai savo elgesiu kilniai
Ką kas jį siekė iš žmonių;

Tą praeitį, kai dar kiltis
Senas žiedai dabino,
Kai nė vaiku kančia, mirtis
Už dangų nebaugino.
Už meilę mirdavo tauri
Širdis net laimės sūkurį;

Tą praeitį, kai mūs tarpan
Pats Dievas jaunus stoji,
Mirtim ankstyva jis ir man
Gyvybę paaukojo.
Nevengė baimės nei kančių,
Kad tik pamiltum jį dėl jų.

Ją regi mūsų ilgesys:
Gili Naktis ją dengia.
Tos trokštės niekad laikas iš
Nutildyt neįstengia.
Į Tėviškę mes turim grįžt
Tą metą šventąjį išvyt.

Kas mus nuo to atstums?
Jau ilsis mūs brangieji.
Jų kapas — kelto galas mums.
Kančia vis nemažėja.
Iškoti nūr jau ko daugiau —
Gana — Pasaulį vis nykiau.

Saldus be galo šurpulis
Slaptingai mus užlieja.
Girdžiu, kaip mūsų liūdesys
Iš tolo ataidėjo.
Brangieji sako mums: Eime,
Ir kokiecila ilgesio dvelkme.

Pas Sužadėtinę einu,
Pas Jėzų numylėtą.
Tiemis brėkšta vakaras, kurių
Mylėta ir liūdetą.
Iš pančių Sapnas išrąskas,
Ant Tėvo kelių pasodins.
Vertė A. TYRUOLIS

Antrojo jaunimo kongreso egzaminai

(Tęsinys iš pereinio n-rio)

Saujelė, dalis, dauguma

Gyvenimas męsta rutiną: taip radom, taip ir paliksim! Rūpinamės Lietuvos laisve, dirbam tautinius darbus — ko gi daugiau bereikia? Tačiau aplink apsidairę, lyg ir nustebe pamatom, kad ne viskas mūsų pačių namuose gerai. Jaunimo kongreso proga rutininę mūsų ramybę sudrumstė Aidai atviru žvilgsniu į dabarties tikrovę. "Nors ir neturint statistinių duomenų, aiškūs yra du faktai. Ir šandien turime jaunimo, kuris nėra kiek mažiau lietuviškas, kaip prieš 25 metus. Tačiau dabar tokio lietuviškos jaunosios kartos lietuviškumą jau neįmanoma išskirti. Bet nemaža dalis yra taip visiškai nutaute, lyg būtų neturėję lietuvių tėvų. Dauguma — "pusiniai", kurie graibosi ir lietuviškai, bet stokoja ir lietuviško susipratimo, ir patriotiško nusistatymo. Retkarčiais jie pasimaišo ir lietuviuose — tai ir viskas" (1971 Nr. 10).

Jaunimo kongreso rengėjams Aidų straipsnis iš naujo priminė, kurlink kongreso žvilgsnis turi krypti. Kuo remtis; saujelė? dalimi? dauguma? Tęsinas sprendimas buvo padarytas iš pat pradžių: kongresui reikia lietuvių jaunimo elito, nors jo tik saujelė, taip pat reikia daugumos, nes tai būsimoji lietuvių bendruomenė. Tad kongreso rengėjai skelbia mintį, kad "teigiamas dalykas jau yra pats kongreso rengimo darbas", ir kviečia į šį darbą visų kraštų visą jaunimą. Kongreso komiteto pirm. Romas Sakadolskis Tėviškės Žiburiams duotame pasikalbėjime džiaugiasi, kad visame pasaulyje jaunimas gyvena savo kongreso rūpesčiais: svarsto, planuoja, ruošiasi. Į įvairius darbus vien Chicagoje yra išitraukę apie tris šimtus žmonių. Kitose Amerikos vietovėse — antra tiek, kituose kraštuose — trečia tiek. Tad bendra suma — visas tūkstantis su kaupu (IV. 20). Programos komisijos pirm. dr. Algis Norvilas Laiškuose Lietuviams išryškina kongresinių darbų reikšmę tarporganizaciniam jaunimo jungimui ir bendravimui. "Turiu pasakyti, kad bendradarbiavimas su įvairių organizacijų jaunimu buvo vienas maloniausių šio darbo patyrimų. Ne kartą stebėdavau, kiek daug Chicagoje jaunų žmonių, kurių dar nebuvau sutikęs, nors Chicagoje jau gyvenu daug metų. Dabar esu tvirtiau įsitikinęs, negu bet kada anksčiau, kad reikia rasti būdą įvairių organizacijų jaunimą su vienas kitu suvesti. Bijau, kad mes dažnai užsidarome savo organizacijose, lyg kokiuose getuose. Nenorime kitų matyti ir, dar blogiau, manome, kad mūsų organizacija sutampa su lietuvių. Jaunam žmogui tai nėra sveika patirtis. Būtų daug geriau jam matyti, kad jis nėra vienas, kad yra ir kitų, kurie rūpinasi tais pačiais dalykais" (1972 Nr. 6).

Su atstovais ar be atstovų?

Apsisprendus, kad kongresui turi rūpėti visas lietuvių jaunimas, reikėjo taip pat išspręsti klausimą, kas jaunimo kongreso vardu kalbės. Į pirmąjį 1966 įvykusį kongresą buvo kviečiami ir išleidižiai visi. Šie "visi" taip pat kongreso vardu kalbėjo: svarstė jaunimą liečiančius klausimus, darė jaunimą liečiančius nutarimus ir kt. Bet, kai reikėjo nutarimus vykdyti, tu "visų" jau nebebuvo. O paudoj pasirodė ir priekaištų dėl "mitinginio" kongreso pobūdžio. Jaunimo vardu priimti bei paskelbti nutarimai nesąs jaunimo balsas, bet vyresniųjų mintys ir kt. Todėl antrojo kongreso rengėjai nenorėjo pakartoti pirmojo kongreso "palai-

Žvilgsnis, įvykiui praėjus

STASYS BARZDUKAS

dos balos" istorijos. Į šį kongresą taip pat kviečiamas ir išleidižias visas jaunimas, tačiau jo vardu nutarimus gali daryti tie, kurie 1. nustatyta tvarka yra jo išrinkti, 2. prisiima pareigas bei atsakomybę. Šitaip po ilgesnių svarstymų kongreso komiteto nutarimu atsirado antrojo jaunimo kongreso atstovai.

Atstovų rinkimus organizuojant, turėta labai gerų minčių. Visų pirma norėta, kad rinkimuose dalyvautų ko daugiausia jaunimo. Jis turėjo būti visose vietovėse suregistruotas. Su registracijos vykdymu turėjo būti populiarinama ir demokratinių rinkimų mintis. Turėjo būti šaukiami prieirinkiminiai susirinkimai su pranešimais, diskusijomis ir kt. Prašyta bendruomenių apylinkių tautos. Deja, geri norai atsimušė į nepalankią gyvenimo tikrovę: daug kur atstovų rinkimai netapo platesnę reikšmę turinčiu jaunimo judėjimu. Geriau buvo tose vietovėse, kur atsirado žmonių su visuomenine iniciatyva, su demokratinė nuovoka. Bet atstovai, nors ir su sunkumais bei pavėlavimais, buvo išrinkti visame pasaulyje. Jie sudarė visų kongreso darbų atramą.

Šioj vietoj įdomu pastebėti, kad kongreso atstovų rinkimai taip pat susilaukė kritikos mūsų spaudoje. Pvz. Aidai tvirtino: "Jei liu-

vyvių klasifikavimo nenormalybė dar nevēlu būtų atitaisyti paskelbiant, kad kongrese dalyvauja visas lietuvių jaunimas be jokio teisio apribojimo vienokiais ar kitokiais motyvais".

Kongresas po pirmojo kongreso pamokų, kai atstovų neturėjimas nedavė testinumo, atstovus turėti norėjo. Atstovavimo reikalą ištikinamai gynė jo rengėjai. Štai kelios citatos iš ilgesnio programos komisijos pirm. dr. Algio Norvilo pasisakymo Laiškuose Lietuviams: "Taip, kongresas yra skiriamas visam jaunimui. Bet būkime atviri — jis nėra rengiamas visam jaunimui. Lietuvių jaunimo yra daug tūkstančių, tad visiems surengti kongresą, sa-

kyčiau, yra fiziškai neįmanoma. Konkreciai pažvelkime į šį kongresą. Kongreso atidarymo paskaitų salėse galima sutalpinti tik keletą šimtų asmenų, kas bus viršaus, jau turės stovėti už durų. Stovykla dėl praktiškų sumetimų rengiama tik penkiems šimtams asmenų. Kas pasivėluos užsiregistruoti, nebus į stovyklą įleidžiamas. Dėl tų pačių priežasčių ir studijų dienos atstovų skaičius ribojamas 250. Tad kaip reiškia skirti kongresą visam jaunimui? Ar skirti tiems, kurie nori ir gali fiziškai dalyvauti? Mano supratimu, kongresas tegali būti skiriamas visam lietuvių jaunimui tikrai idėjinė prasme.

Amerikoje jaunimas rinkimuose jau gali dalyvauti nuo 18 metų. Čia visi renkami: nuo krašto prezidento iki biologijos klasės seniūno. Vieni laimi, kiti pralaimi, ir dėl to pasaulis nesugriūva" (1972 Nr. 6).

Pagaliau dr. A. Norvilo nuomonė ir dėl atstovų pajėgumo: "Taip jau yra su demokratiškais rinkimais — pasitaiko visokių išrinkti. Tad peržvelgus atstovus, galima iš karto pamatyti, kad jie nėra kažkoks išsilvijos elitas, bet jie nėra nė šiaip sau nuo gatvės surinktas jaunimas. Tai yra tikras išsilvijos jaunimo skerspjūvis, margas ir įdomus. Jų tarpe randame studentų, mokytojų, tar-nautojų, daktarų ir t. t. Čia kaip tik ir yra atstovų stiprybė: jie jaunimui tikrai atstovauja, atstovaudami jų interesus, nuotakoms ir idealams" (1972 Nr. 6).

Kongresas ir tautinių šokių šventė

Abu šie didieji renginiai — bendruomeninių darbų dalis. Tik jaunimo kongresas yra daugiau susijęs su PLB valdyba, tautinių šokių šventė — su JAV bei Kanados lietuvių bendruomenėmis. Kadangi ir vienur, ir kitur dalyvauja didžioji dalis tas pats abu šiuos renginius derinti. Todėl PLB valdybos iniciatyva 1969 sausio 11 Toronte buvo sukvietas PLB, JAV LB ir Kanados LB vadovybių pasitarimas, kuriame buvo susitarta: "a) II-ji pasaulio lietuvių jaunimo kongresą jungti su ketvirtąja tautinių šokių švente, rengtina 1972 m.

giniai tarpusavy susisieks, rengėjai pasitaria dėl jų susiderinimo".

Kai kuriais atvejais šio susiderinimo buvo pasiekta, pvz. jaunimo kongreso ir tautinių šokių šventės pamaldos 1972 liepos 2 buvo surengtos bendros. Bet kai kuriais atvejais nebuvo pasiekta, pvz. kongreso jaunimas tautinių šokių šventės parade dalyvauti negalėjo.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga

Jau pats faktas, kad 1966 įvyko atskiras pirmasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, prileido taip pat mintį, kad turėtų būti galimi ir atskiri organizaciniai pasaulio lietuvių jaunimo ryšiai. Iš tikrųjų pirmojo jaunimo kongreso nutarimuose kalbama ir apie antrojo jaunimo kongreso šaukimą. Kalbama apie steigimą jaunimo židinių, kurie turėtų sudaryti "geresnes realias sąlygas jaunimui burtis, bręsti ir veikti". Kalbama apie steigimą pasaulio lietuvių studentų sąjungos, kuri išspręstų "bendros studentų organizacijos svarbumo reikalą". Pasaulio lietuvių sąjungos atstovybė turėjo artimai bendradarbiauti su PLB valdyba (plačiau apie tai žr. Pas. Liet. 1966 rugsėjo—spalio n-ry).

Bet lietuvių institucijos ir bendruomenių vadovybės, nors kongreso ir prašomos, jaunimo židinių "vietovėse, kur tik įmanoma", nusteigė JAV, Kanados, Australijos ir Vokietijos lietuvių studentų sąjungos, taip pat kongreso prašomos, nieko nedarė, kad pasaulio lietuvių studentų sąjungos atstovybė būtų suorganizuota. Tik PLB valdyba įvykdė kongreso nutarimą: "Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas buvo pirmasis žingsnis į lietuvių jaunimo bendravimą ir bendradarbiavimą. Todėl pasaulio lietuvių jaunimo kongresai turi ir toliau būti vieta, reguliariai telkianti ir jungianti jaunimą bendram tautiniam darbui ir siekimams. Kongresų šaukimo iniciatyvos ir toliau prašoma imtis Pasaulio lietuvių Bendruomenės Valdyba".

PLB valdyba ėmėsi ne tik iniciatyvos jaunimo kongresą šaukti. Daugiau: ji taip pat rūpinosi ir sąlygų sudarymu. Bendram

Prie kryžiaus

Nuotr. V. Mažello

darbui tai buvo būtina. Tai atvirai pripažino programos komisijos pirm. dr. A. Norvilas: "Dirbdamas šio kongreso komitete, įsitikinau, kad vis dėlto jaunimo kongresų be vyresniųjų pagalbos nebūtų galima suruošti. Jiems už tai priklauso didžiausia padėka" (LL, 1972 Nr. 6). Bendro darbo momentas taip pat išryškintas bei pabrėžtas ir antrojo jaunimo kongreso nutarimuose jaunimo susiorganizavimo reikalu: "Jaunimo kongresas steigia Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą (PLJS), kuri veiks Pasaulio lietuvių Bendruomenės (PLB) rėmuose, jungs lietuvių jaunimo organizacijas bei paskirus asmenis ir rūpinsis bendru jaunimo veiklos planavimu bei derinimu". Atkreiptinas dėmesys

į nutarimų žodį "rėmuose", jis rodo, kad jaunimas nori dirbti ne už Bendruomenės, bet pačioje Bendruomenėje.

Bėkim, bėkim — dangus griūval!

Kongreso nutarimai pasisakė ne tik už esmę. Juose kai kas ir sukonkreitinta: kad bendravimo ir bendradarbiavimo būdus PLJS sutars su PLB valdyba, kad kraštų LB valdybos prašomos priimti kraštų jaunimo sąjungos vietinių pirmininkus pilnateisiais kraštų LB valdybų nariais, kad sąjungos valdyba turi pasirūpinti sąjungos statuto paruošimu ir pateikimu tvirtinti jaunimo kongreso atstovams. Vadinasi, jaunimo sąjungos pobūdis ir vieta Bendruomenės rėmuose turės

(Nukelta į 7 pusl.)

Lietuviškasis išsilvijos jaunimas kveptelia po šokio...

Nuotr. V. Mažello

kongresas pats sudaro savo tikslą, žinoma, visiškai nesvarbu, kas bus jo atstovai. LB apylinkėse buvo praversti formalūs atstovų rinkimai. Bet lygiu pagrindu atstovai galėjo būti išrinkti ir loteriniu būdu" (sic!). Arba: "Bet jei iš kongreso laukiama paties jaunimo išdiskutuoto ir sutarto nusistatymo lietuviškosios ateities klausimais, tai, priešingai, atstovais reikėjo rinkti pačius šviesiausius ir brandžiausius jaunimą liečiančius lietuviškąsias jaunimo problemas. Tuščia būtų laukti rimtų diskusijų ir atsakingų sprendimų iš tų, kuriems nei patys klausimai nėra aiškūs. Nežinant, ko iš renkamujų atstovų laukiama, rinkimuose buvo daugiausia vadovaujamosi vadinamuoju populiarumu ir ribojamasi studentiniu jaunimu" (1972 Nr. 3).

Toks vyreniojo žmogaus rūpestis. Bet jo patarimas "reikėjo rinkti" labiau tikty kokiam nors autoritetiniam režimui, o demokratini rinkimai daugiausia remiasi "vadinamuoju populiarumu", ir su tuo, nori ar nenori, reikia skaityti. Aidai siūlė atstovų atsakyti: "Šioji kongreso da-

Jis viso jaunimo kongresas, nes jis visus jungia bendriems tautiniams idealams, nežiūrint, ar kongreso metu tas jaunas žmogus būtų čia, Chicagoje, ar likęs tolimoje Australijoje. Ir kaip sau nori, geriausia šio bendrumo išraiška vis dėlto yra demokratiniai atstovų rinkimai, nes tai suteikia progą visiems išreikšti savo balsą. Tik tokiu būdu mes galime jaunos žmones suartinti su idėjinio kongreso uždaviniais. Taip, tuos rinkimus galima kritikuoti, tačiau jų demokratinio principo negalima atsisakyti" (1972 Nr. 6).

Neįtikina dr. A. Norvilo ir priekaištų dėl kongreso dalyvių skirstymo į rinktuosius bei nerinktuosius. "Esu ir aš girdėjęs, kad atstovų išrinkimas gali sudaryti visokių nemalonių. Neišrinktieji gali kongrese nedalyvauti, tarp išrinktųjų ir neišrinktųjų gali atsirasti nesantaika ir t. t. Man atrodo, kad tai tikras prasimanymas. Kiek aš jaunimą pažįstu, jis prie demokratiško gyvenimo, ypač anglosakščiame pasaulyje, yra visiškai pripratęs. Jam rinkimai yra kasdieniškas įvykis. Atminkime, kad

(šokių šventės data buvo atkelta vieneriais metais anksčiau, normaliai ji turėjo įvykti 1973 — mano pastaba, St. B.), b) prašyti JAV ir Kanados LB valdybas iki 1969 m. liepos mėn. pab. prašyti iširti laiko bei vietos sąlygas (buvo balsų kongresą ir tautinių šokių šventę rengti Chicago ar Toronto), c) jaunimo kongresą rengti bendromis PLB, JAV LB ir Kanados LB įėjomis" (Pas. Liet., 1969 bal.—geg.).

Kaip matyti iš čia paskelbto susitarimo, buvo norėta eiti bendro darbo keliu: jaunimo kongresas turėjo papildyti tautinių šokių šventę, tautinių šokių šventė — jaunimo kongresą. Bet sudarytas tautinių šokių šventės komitetas pažūrėjo į reikalą kitaip: tautinių šokių šventė turėjo būti atskiras renginys. 1971 liepos 10 buvo pasiektas toks susitarimas: "1. 1972 m. įvyksta ir jaunimo kongresas, ir tautinių šokių šventė. 2. Abu renginiai organizuojami savarankiškai ir lygiagrečiai. 3. Lai-komasi tarpusavy bendradarbiauoti bei tarpusavyo tautos principo. Tais atvejais, kai abu ren-

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siuntiniai per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuojamas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjams NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmington, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillsdale Avenue	249-6216
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

Lietuvos mokytojų mokytojas

Kun. Pijaus Dambrausko 80 metų sukakčiai

J. VAISNORA, MIC

Yra įsigalėjęs paprotys pagerbti iškilėnčius mūsų tautos žmones tik tada, kai jie, baigę žemiškąją kelionę, nukeliauja į amžinybę. Tik tada aprašomas jų gyvenimas, iškeliami nuveiktieji darbai. O kodėl tam tikromis neeilinėmis progomis nepaminėti tokių asmenų, kol dar jie yra gyvi, kol dar galime juos regėti "veidas į veidą"? Gal viena iš priežasčių yra tokių asmenų kuklumas (vis tas lietuviškas kuklumas!), nenoras, kad apie juos būtų kalbama, rašoma. Gražu, kai vengiama panegirikos, dirbtinio jų darbų iškilimo. Tačiau, paliekant šalia asmeniškų pagyrimus, nėra gera nutylėti žmogaus per ilgesnį gyvenimą nuveiktus darbus, kurie gali būti pavyzdžių ir paskatinimų jaunosioms kartoms. Vyresniųjų nuveiktieji darbai yra knyga, iš kurios gali ir turi mokytis sekančios kartos.

Tokių motyvų skatinamas, noriu bent trumpai paminėti kunigo prof. Pijaus Dambrausko ryškėnčius gyvenimo ir jo veiklos bruožus, naudodamasis jo 80 metų amžiaus proga. Tiesa, ilgėnis ar trumpėnis žmogaus amžius nėra jo nuopelnas, o tik Dievo Apvaizdos dovana. Tad ne už ilgą amžių žmogus pagerbiamas, o už turinį, kurį į metų eilę yra įdėjęs.

Šių eilučių autorius yra buvęs kun. P. Dambrausko mokinys, vėliau jo pedagoginiame darbe bendradarbis, pagaliau konfratras, kunigas. Tad tikiuosi, kad gerbiamas jubilatas atleis man, kad nepaisiau jo, sakyčiau, per didelio kuklumo ir nuolankumo bei jo noro, kad apie jį ir jo darbus nebūtų nei kalbama, nei rašoma. Kam užvožti po indų žibintas?

Kun. Pijus Dambrauskas yra gimęs 1892 m. rugsėjo 13 d. Ūžkabalių (ne Basanavičiaus) kaime, Vilkaviškio apskr. mūsų tautinio atgimimo pradžioje. "Aušros" pralaužtieji ledai jau buvo padarę įtakos, ypač Suvalkijos lietuviškajai daliai. Tautinė sąmonė Suvalkijoje jau buvo sustiprėjusi ir atsikračiusi lenkiškos įtakos, kuri liaudyje niekada nebuvo stipri. Todėl ir jaunas Pijus Dambrauskas, pasimokęs Barauskų pradžios mokykloje, Vil-

kaviškio gimnazijoje, 1909m. įstojo į Seinų kunigų seminariją kaip sąmoningas, apsisprendęs lietuvis, atsinešdamas gilų religinį iš tėvų paveldėtą palikimą. Seminarijoje jis drauge su kitais sąmoningais klierikais lietuviškai stojo į kovą su jau atgyvenusia, bet gana stipria lenkiška dvasia. Tačiau, kai kiti kartais pasikarščiavę toje kovoje pralaimėdavo — turėdavo palikti seminariją, Dambrauskas mokėjo išlaikyti taktą, esamų sąlygų supratimą ir todėl dėl savo aiškios lietuviškos linijos nenukentėjo (išskyrus patirtus nemalonumus dėl "lenkiškų" ir "lietuviškų" spurgų (Žiū. M. Krupavičiaus atsiminimai, 169–170 p.).

Kai į pasaulio karo pradžioje Seinų seminariją buvo evakuota į Rusiją, 1915 m. Dambrauskas Minske gavo iš savo vyskupo Karoso kunigo šventimus ir tuojau įstojo į Petrapilio dvasinę akademiją, kurią 1918m. baigė, gaudamas teologijos kandidato laipsnį (pilno akademijos baigimo diplomą). Bestudijuodamas Petrapilyje neramiais karo ir revoliucijų laikais, kun. Dambrauskas įsijungė į lietuvių kultūrinį gyvenimą labai aktyviai. Jis ir "Ateities Spindulių" administratorius, ir įtakingo bei stipraus katalikų savaitraščio "Vado" redaktorius iki pat to laikraščio uždarymo, jau įsigalėjęs bolševikams. Petrapilio lietuvių katalikų 1915–1918 metų veikloje Dambrauskas buvo vienas iš veikliausių ir darbščiausių asmenybių.

Grįžęs į Lietuvą, kun. Dambrauskas tuojau atranda antrąjį savo pašaukimą: imasi pedagoginio darbo, kuriam pašventė pačiąsias ir brandžiausias savo gyvenimo metus (1919–1949). Jis 1919 m. Kudirkos Naumiečio "Žiburio" progimnazijos direktorius, 1921m. Marijampolės Mokytojų seminarijos kapelionas ir inspektorius, 1923–1929 tos pat seminarijos direktorius, 1929–1938 Vilkaviškio kunigų seminarijos profesorius, 1938–40m. vėl Marijampolės Mokytojų seminarijos inspektorius, 1940–41 m. Šiaulių gimnazijos rusų kalbos mokytojas, 1941–44 m. vėl Mari-

jampolės Mokytojų seminarijos inspektorius, 1946–1948m. Vokietijoje Nuertingeno ir Schwaebisch Gmundo gimnazijų direktorius ir mokytojas, 1948–49m. Ibague (Kolumbijoje) kunigų seminarijos profesorius. Likusius gyvenimo metus pašventė gynai kunigiškam pastoraciniam darbui Baltimorėje, Worcesteryje, Chicagoje. Būdinga tai, kad kun. Dambrauskas, tiek metų dirbdamas "ne kunigiška" darbu, visuomet jautėsi ir reikėsi ir kaip kunigas — kapelionas, tikybės dėstytojas, mokinių dvasios vadas.

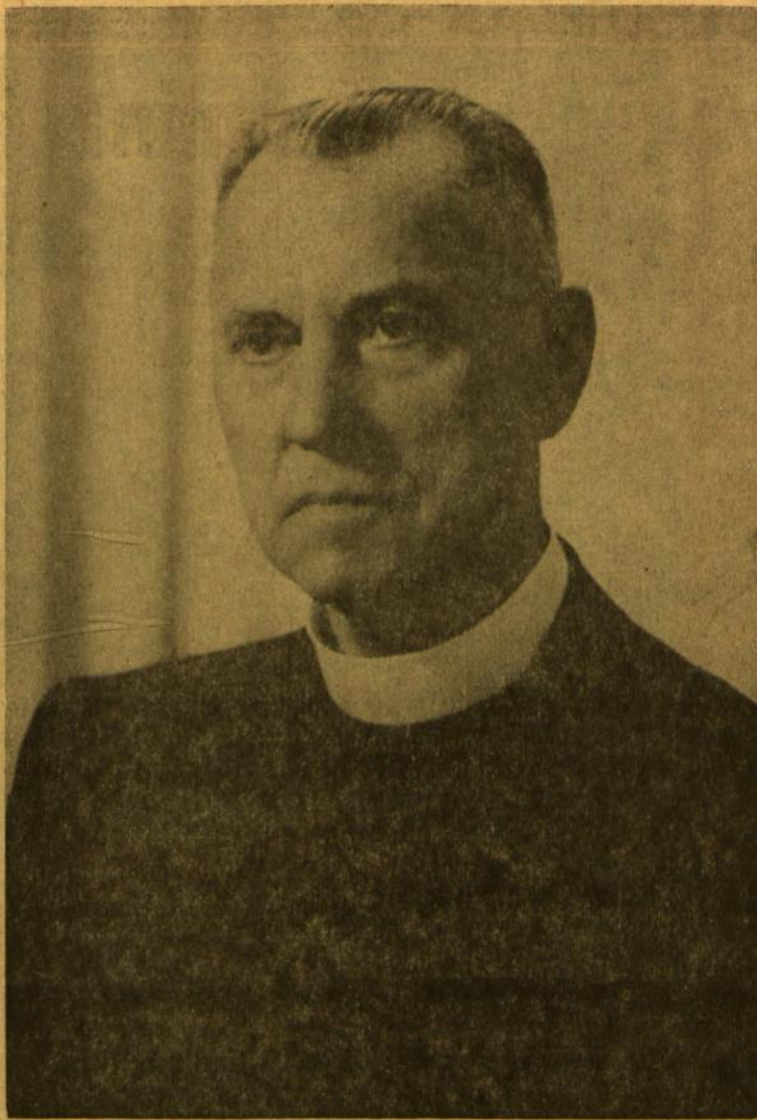
Kas šiandien suskaičytų, kiek mokytojų, kiek kunigų jis yra mokęs, formavęs, išleides į gyvenimą, juoba, kad dar, šalia mokytojų seminarijos, gimnazijos (kur irgi turėdavo pamokų ypač lietuvių kalbos ir literatūros), yra keletą metų vadovavęs specialioms kursams, kuriuose baigusieji gimnaziją ruošdavosi būti mokytojais. Jis buvo ne vien mokytojas — pedagogas iš Dievo malonės, bet ir auklėtojas tiesiogine to žodžio prasme. Daug yra mokytojų, bet ne visi jie yra auklėtojai. Kun. Dambrauskas šias dvi savybes savyje sujungė ir todėl jo įtaka auklėtiniais buvo labai didelė.

Kai kurias iš tų kun. Dambrausko kaip mokytojo ir auklėtojo savybių čia bent apgraibomis nusiėsiu.

Per ilgus pedagoginio darbo metus kun. Dambrauskas yra dėstęs daug dalykų, pradedant tikyba, baigiant specialiomis atskirų dalykų metodikomis. O tačiau visada jis buvo ne atsitiktinis, ne "bėdos" mokytojas. Kiekvienam dalykui jis, rodos, buvo iš anksto pasiruošęs. Jo pamokos visada i-dominios, gilios, perduodamos mokiniams su pedagoginiu sumanumu ir dėstomojo dalyko meile. Išgytąjį mokslą papildydavo specialiomis studijomis jau privačiai, gausiai naudodamasis pasauline literatūra, kuri jam, mokant svetimas kalbas, buvo lengvai prieinama. Net ir mokinių paprastai nemėgiami dalykai, kai juos imdavo dėstyti kun. Dambrauskas, sukdavo mokiniuose tuo dalyku ne tik susidomėjimą, bet ir pamėgimą.

Kun. Dambrauskas iš kitų mokytojų išsiskyrė tuo, kad jam rūpėjo ne tik mokinių galvas prikrauti žiniomis, bet ir formuoti asmenybes. Jis jautė atsakomybę už būsimuosius liaudies švietėjus ir tos atsakomybės mokė kitus. Mokslo žinios, jo supratimu, turi ne tik praturtinti protą, bet ir ugdyti valią, atsakomybės ir savo pašaukimo supratimą. Todėl apie jo dėstomuosius dalykus mokiniai negalėjo pasakyti, kam jie man gyvenime bus reikalingi. Kun. Dambrauskas su meile ir atsidėjimu ruošė Lietuvai liaudies švietėjus — mokytojus.

Kitas jo kaip pedagogo bruožas — jis veikė savo mokinius ne vien žodžiu, bet ir visa savo asmenybe, pavyzdžiu. Visada, rodos, labai rimtas, šaltas, o tačiau, su juo arčiau susidūrus, tuojau pajunti, kad jis turi jautrią, mokinius suprantančią širdį. Kai mokiniai turėdavo painesnių problemų, kai padarydavo kokį mokinįšką nusikaltimą, eidavo pas tą "rimtąjį" direktorių ar inspektorių, žinodami, kad jis juos supras, pamokys, kur reikia užstas, reikale padės. Neturtingus mokinius jis šelpdavo, remdavo, gelbėdavo, bet visada tyliai, be reklamos. Viešuma ir kairė turėjo nežinoti, ką daro dešinė. O ta dešinė buvo dosni. Kiek jis mokinių yra šelpęs, tur būt, šiandien nė pats neatsimena. Sau nereiklus, kitiems yra išdalinęs savo uždario ir pajamų dalį, kitiems pasikolinęs be sugrąžinimo. Dėl tokių jo savybių, mokiniai

Kun. Pijus Dambrauskas

Dambrauską gerbdavo ir mylėdavo. Paprastai mokiniai mėgsta pagauti mokytojų kurią nors silpnę, ją išnaudoti, mokytojų prikergti kokią nors pravarde. Dambrauskas mokiniams buvo toks autoritetas, kad atrodė, jog būtų nedovanotinas nusikaltimas jį kuo nors užgauti, jo nepaklausti. Kaip mokytojas ir auklėtojas jį mokinius žiūrėjo ne iš aukšto, laikydamas juos tarsi nieko neišmanančiais, o beveik saugliais. Kartais pamokydamas ar įspėdamas deramai elgtis, nevartojo suvalkiečių įprasto sarkazmo, o tik karaliaus šonia ironiją pasakydavo trumpą frazę, kuri, lyg akmenyje įsita, liada vo mokinių atmintyje visam gyvenimui ir veikdavo daugiau negu ilgi pamokslai. Pamenu, kaip kartą mes, jau septintokai, kažkokią pamišavome, įeiną į klasę kun. Dambrauskas ir sako: "Vai, kai, jei nepajęsite būti vyrais, tai bent nudožite vyrus..." To mums pakako. Panašų pedagoginių "perliukų" Dambrausko mokiniai ir šiandien atsimena, juos net rinkdavo ir užsirašę saugodavo, lyg kokius išminties aforizmus.

Kun. P. Dambrausko kaip pe-

svetimas kraštutinis klerikalinis fanatizmas. P. Dambrauskas būvęs reiklus, išsilavinęs dėstytojas, turėjęs neeilinių pedagogo gabumų. Tuo pačiu P. Dambrausko vaidmuo seminarijos istorijoje prieštaringas: nepriimtina ir žalinga veikla auklėjimo srityje, visuomeninė veikla ir tam tikras teigiamas vaidmuo keliant mokymo lygį, gerinant dalykinį — metodinį seminaristų paruošimą". (V. Vilūnas, Kapsuko O. Sukackienės pedagoginė mokykla, 1969, 14p.).

Kai 1969m. Marijampolės Mokytojų seminariją minėjo 50 metų gyvavimo sukaktį, kun. P. Dambrausko mokiniai pasiuntė savo direktoriui ir mokytojų šiltų sveikinimų, pabrėždami, kad jie eina jo nurodytais keliais ir vaduojasi savo gyvenime skelbtaisaisiais dėsniais. Tai yra pats gražiausias mokytojų ir pedagogų pagerbimas, kada jis mato, kad rūpestingai sėtoji į mokinių protus ir širdis sėkla atnešė teigiamų vaisių, kurių nesunaikino nė ilgų metų komunistinis prievartavimas.

Be to, kun. Dambrauskas vadovavo "Maldos" bendrovei, kuri išleido 10 maldaknygių 250,000 tiražo labai gražia lietuvių kalba.

Manau, kad atspėsiu kun P. Dambrausko mokinių, kolegų mokytojų, jo mokinių kunigų ir draugų bei prietelių, pabirusių po platų pasaulį, bet išsaugojusių iš jo gautąjį dvasinį turą, kuris ne vienam liko gyvenimo keldrodžiu, mintis ir jausmus, jei jų visų vardu pareikšiu ne tik sveikinimo bet linkėjimo žodžius, bet ir padėką už tai, ką jis visiems yra davęs. O jis atidavė kitiems didelę savę dalį.

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėlė. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naujasias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamąsias dalis, Jūs šioj naujoj knygelėlė galite sekti visas nekintamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesnių.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų, 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

6% PER ANNUM ON CERTIFICATE OF \$5,000 OR MORE Two Year Maturity	5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATE OF \$1,000.00 One Year Maturity	5 1/4% PER ANNUM 3 or 6 month term Minimum \$1,000.00	5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS
--	---	---	--

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVE dėl bet kokių išsų namo pagerinimų duoda paskolas iki \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir Jums nušibodo mokėti aukštas nuomas išigykite nuosavą namą.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREPKITEN J

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 SO. WESTERN AVE. TEL. — GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 5 P.M., Tues. 9 to 1, Thurs. & Fri. 9 to 5, Sat. 9 to 12:30

Sulaukusiam gražaus 80 metų amžiaus teatlygina Viešpats gausiai dar čia žemėje, kol jam bus suteiktas amžinasis atlyginimas. "Opera eorum sultuntur illos" (Jų darbai seka juos ir amžinybėje), sako šv. Rašto autorius. Kun. prof. Pijaus Dambrausko darbai yra žmonės, suformuoti jo kaip auklėtojo ir kunigo ilgų metų darbu, kuriam jis pašventė visą savo gyvenimą.

Dail'ininkui K. Šimoniui 85 metai

Lietuvoje gyvenančiam dailininkui Kaziui Šimoniui neseniai sukako 85 m. amžiaus. Šimonis tapybos mokėsi Kaune pas T. Dargirdą, nuo 1919 m. "Saulės" gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje dastė piešimą, braižybą, nuo 1934 m. — Kauno Meno mokykloje, vėliau Dailės institute. K. Šimonis prieš 13 metų įėjo į pensiją. Jo parodos buvo rodomos ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Šimonio kūrinių galima rasti Parvžians, Liuksemburgo galerijose ir kitur. Išleista K. Šimonio autobiografinė knyga "Gyvenimo nuotrauka". (E.)

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ Į LIETUVĄ SPECIALIŲ RUBLIŲ PAŽYMEJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. pirmąsias pasakė apie tai, o jūs giminės priartė.

Su specialiu rublių pažymėjimu Jūs giminės gali gauti viską, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos, kadangi kiekvienas specialus rublis yra vertas maždaug keturių reguliarių rublių ar net daugiau. Tai tas pats, ką jėti į krautuve su 100 dol. ir už juos gauti 200 dol. ar 300 dol. vertės prekių, o gal net daugiau. Specialūs rubliai taip pat gali būti paversti į reguliarius rublius aukščiausiu kursu.

SU PILNA GARANTIJA PILNU DRAUDIMU

TIK INTERTRADE EXPRESS CORP TEIKIA JUMS GREICIAUSIĄ PATARNAVIMĄ

Pažymėjimai pristatomi Jūsų giminėms į namus maždaug per tris savaites. Vieno spec. rublio kuras yra \$2.35.

TAS KURSAS APIMA VISKĄ NEFA JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ

Gali siųsti kokią tik norit sumą.

REIKALAUKIT MŪSŲ NEMOKAMO KATALOGO

Užsakykite dabar.

Užsakykite tik per

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Penktas aukštas

New York, N.Y. 10010

Tel.: 982-1530

LABAI SVARBU AUTOMOBILIAI Tik trumpam laikui GREICIAUSIAS PRISTATYMAS

ZHIGULI VAZ 2101 US \$3214.00

MOSKVITCH 412 IZH US \$3155.00

MOSKVITCH 408 IE US \$3033.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968 US \$2026.00

REIKALAUKIT SPECIALIAUS BIULETENIO SU AUTOMOBILIŲ PAVEIKSLAIS, APARTAMENTAIS, NAUDOTAIS ROBAIS.

REIKALAUKIT MŪSŲ SPECIALIAUS BIULETENIO

MES TURIM 23 METŲ PATYRIMĄ

SIAME BIZNYJE IR TAIP PAT TURIM TOKSTANCIUS

PATENKINTŲ KLIENTŲ.

V. K. Jonynas Aušros Vartų vitražas Mergelės Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčioje, Chicagoj (Marquette Parke). Nuotr. J. Kažemėko

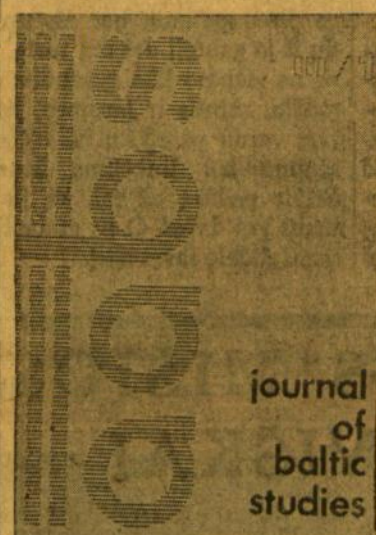

NAUJI LEIDINIAI

• JOURNAL OF BALTIC STUDIES, Volume III, Number I, Spring 1972. Leidžia Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. Redaktorius: Arvids Ziedonis, Jr., Muhlenberg College, Redakcinė kolegija: Olavi Arens, Columbia University, Andrew Exergall, Ithaca College; Janis Kreslinš, Council of Foreign Relations; Mardi Valgemae, Lehman College, City University of New York; Bronius Vaskelis, Lafayette College. Viršelį piešė Sigurd Grava. Redakcijos adresas: Arvids Ziedonis, Jr., Editor Journal of Baltic Studies, Muhlenberg College, Allentown, Pa. 18104. Žurnalas išleidžiamas keturis kartus metuose. Metinė prenumerata 8.00 dol. Administracijos adresas: Janis Gaigulis, Executive Director of the AABS, 366-86th St., Brooklyn, N.Y. 11209.

Soviets Attitudes Toward Pre-Soviet Latvian Writers.

Apžvalginėje žurnalo dalyje recenzuojamos išėjusios baltų temų knygos, teikiama baltų leidinių, pasirodžiusių įvairiomis kalbomis, bibliografija, duodama dokumentinė ir kronikinė AABS veiklos medžiaga, iš anksto pristatoma dar rašomos baltų leidinių temų ir pabaigoje trumpais aprašais supažindinamas skaitytojas su visa eile AABS narių. Vis dėlto ir pagrindinėje ir apžvalginėje žurnalo dalyje norėtusi matyti kiek didesnės lietuviškojo įnašo dalies. Jaučiamas lyg ir trūkumas lietuvių redakcijoj ir bendradarbiuose. Gal čia ir vėl kalbas tik lietuviškasis nerangumas?

Journal of baltic studies

„Journal of Baltic Studies“ viršelį

• BOOKS ABROAD, Volume 46, Number 3, Summer 1972. An International Literary Quarterly. Redaguoja Ivar Ivask, 1000 Asp Ave., Room 214, Norman, Oklahoma 73069. Redakcinėje kolegijoje randame ir lietuvių prof. Rimvydo Šilbajorio pavardę. Žurnalo metinė prenumerata 8 dol. Administracijos adresas: Books Abroad, 1005 Asp Ave., Norman, Okla. 73069.

Gero redaktoriaus rankose pastaraisiais metais šis tarptautinio pobūdžio literatūros raidai skirtas žurnalas iškopė į vienus iš puikiausių šios rūšies periodinių leidinių. Didelio formato, iliustruotas nuotraukomis, vinjetėmis, akylai parinktu ir suderintu šriftu savo puslapiams jis daro stipriai estetišką įspūdį. O kai nuo viso to turinys neatsilieka, tai

Pirmiausia atmušta Ivar Ivask (Oklahomos universiteto profesorius ir „Books Abroad“ žurnalo redaktorius) paskaita, skaitytą šiemetinėje AABS konferencijoje, Toronte: „Baltic Literatures in Exile: Balance of a Quarter Century“. Tai akyklaus žvilgsnio studija, kurioje daug kur lietuvių literatūros gyvastingumas išsivijęs paskaitininkui kelia nuostabą ir laikomas sektinu pavyzdžiu latviams ir estams. Benediktas V. Mačiūka (University of Connecticut) spausdina savo pranešimą, padarytą antrojoje baltų studijų konferencijoje: „The Role of the Baltic Republics in the Economy of USSR“. O toliau eina: Rein Taagepera (University of California) Inequality Indices for Baltic Farm Size Distribution, 1929 - 1940 Victor Terras (Brown University) Some Observations on Estonian and Russian Versification; Rolf Ekmanis (Arizona State University),

Bronius Murinnas

Iš atidaromos dailininko parodos rugs. 23-24 d. New Yorke, Kultūros židinio patalpoje

Kopos (akvarelė)

skaityti tokį žurnalą literatūros mylėtojai yra vienas malonumas.

Pagrindinė naujo numerio tema yra Absurdo teatras. Pasaulinėje jo situacijai bei raidai nušviesti žurnale duodami net penki straipsniai. Idomu pirmiausia yra tai, kad vienas straipsnis, parašytas Mardi Valgemae, yra skirtas baltiečių Absurdo teatrui tiek išsivijoje, tiek tėvynės. Straipsnio antraštė: Death of a Sea Gull. The Absurd in Finnish Drama. Rašė, žvelgiant į estų, suomių, latvių ir lietuvių Absurdo teatrą, lietuviams skiriamą daugiausia dėmesio ir vietos. Minima ir nagrinėjama šių mūsų dramaturgų kūryba: rašančių Lietuvoje — Kazio Sajos, Juozo Grušo ir Juozo Glinkio, kuriančių išsivijoje — Antano Skėmos, Kosto Ostrausko ir Algirdo Landsbergio. Įvadinį žurnalo puslapį nuotraukose randame ir mūsiškio Kosto Ostrausko nuotrauką (Ged. Naujokaitis), o toliau ir jo „Pypkės“ pastatymo 1964 metais Chicagoje puslapiu nuotrauką (Alg. Kezys, SJ).

Paprastai vis linkstama manyti, kad visa, kas naujo atsiranda mense ar literatūroje, tai pirmiausia gimsta kur nors Paryžiuje, gal New Yorke ar kur nors kitur „tolimuosiuose vakaruose“. Tačiau straipsnyje apie baltiečių absurdo teatrą matome, kad šio teatro lopšys kaip tik yra labiau rytų ir vidurio Europa: lenkas Stanisław Ignacy Witkiewicz sukūrė čia Absurdo teatrą dvidešimt metų prieš Ionesco, Becket ir Genet. Ar nepanašus tai ir mūsų M. K. Ciurlonio atveji, kai pradeda ieškoti abstrakčiojo meno pradinių?

Žurnalo komentary puslapiuose, be kita ko, plačiau apsisotoma prie naujo Solženicino romano „1914 metų rugpiūtis“ (knyga tik ką išėjo ir anglų kalba), rašoma apie Ezra Pound.

Daugiau negu pusę visų „Books Abroad“ puslapių užima grožinės literatūros ir ją liečiančių naujų knygų, išleistų visomis literatūrinėmis pasaulio kalbomis, recenzijos.

Lietuvių literatūrai skirtuose puslapiuose ši kartą recenzuojama: Albertas Zalatorius „Lietuvių apsakymo raida ir poetika“, Vilnius 1971 (Viktorija Skrupskelytė), Justinas Marcinkevičius „Katedra“, Vilnius 1971 (Algirdas Landsbergis) ir Petro nė Orintaitė „Liepalotų medynuose“, Londonas 1971 (Rimvydas Šilbajoris). Ispanų literatūros puslapiuose kiekvienam žurnalo numerijje randame taipgi mūsų prof. Birutės Ciplijauskaitės pavardę. Ir ši kartą ji recenzuoja net tris knygas: Cedric Busetto „Obra dramática de García Lorca“, Pedro Salinas „Poesía“, Manuel Alvar „Estudios y ensayos de literatura contemporánea“.

• MOSŲ ŽINIOS, 1972 m. rugsėjo 10 d. Chicago lietuvių žurnalo puslapiuose. Ryšių su jaunimo centru naujųjų statybų užbaigimu ir praplėtosios dalies atidarymu, šis biuletenis išleistas stambiai ir gausiai

NAMŲ TAISYMO DARBAI
Stalaukų, dažymo ir visus kitus darbus atlieka lietuviai — labai prieinama kaina.
SKAMBINTI RE 7-9615

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
IR MEGEJAMS

Daug sutapysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai! Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.
REIKMENYS FOTOGRAFAMS
3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. P Prospect 6-8998

foto V. MAŽELIS
Rankomis išpauštyti paveikslai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.
2400 So., Oakley Ave., Chicago
Tel. V Virginia 7-7258 - 59

• SKAUTŲ AIDAS, 1972 m. rugsėjo mėn. Nr. 7. Vyr. redaktorius: J. Toliušis, 7220 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629.

WAGNER & SONS
Typewriters Adding Machines
Checkwriters
Nuomola Paruoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd. Tel. 581-4111

LIETUVIO BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dirba 6 dienas savaitėje. Pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Kitas dienas nuo 9 ryto iki 6 val. vak.
Atvežus iš toliau, gaus nuolaidą.
Darbas garantuotas.

STASYS ŠAKINIS
Tel. — YArds 7-9107

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.
2400 So., Oakley Ave., Chicago
Tel. V Virginia 7-7258 - 59

Lietuvių kalbos ir kalbotyros kursai

Chicago universitetuose
Illinois Universiteto, Chicago
Circle rudens ketvirtį, kuris prasi-
deda rugsėjo 25 d., lietuvių kal-
bos kursai bus skaitomi pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.

Visus kursus dėsyys dr. Janina Reklaitienė.
Chicago Universitete numatyta dėstyti 2 kursai: Baltų slavų lyginamoji kalbotyra — dr. Petras Jonikas ir vienas iš pradinių lietuvių kalbos kursų — lektorius Romas Kinka.
fornia Ave., Chicago, Ill. 60629.
Administratorius: A. Orentas, 6840 So. Campbell Ave., Chicago, Ill., 60629. Metinė prenumerata 5 dol. Nors leidinys daugiausia skirtas praktiškai ir ideologinei skautijos veiklai, bet neturėta ir bendrojo pobūdžio skaitinių, pvz. apie mūsų pavardes, apie nuotykius jūroje, netruksta ir jaunųjų kūrybos bandymų.

niais ir penktadieniais: 101-pradinis 10 v. ryto, 104-vidurinis 11 v. ryto, o 331-lietuvių kalbos istorija nuo 13 iki 14:30 antradieniais ir penktadieniais.

Visus kursus dėsyys dr. Janina Reklaitienė.

Chicago Universitete numatyta dėstyti 2 kursai: Baltų slavų lyginamoji kalbotyra — dr. Petras Jonikas ir vienas iš pradinių lietuvių kalbos kursų — lektorius Romas Kinka.

G E L E S
restoravimas, banketams, laidotuviams ir kitiems reikiams
BEVERLY HILLS GELYNICA
143 W. 43rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 4-0833 — PR 8-0834

Cosmos Parcels Express Corp.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ, UKRAINIJĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGITS INC.

primame užsakymus dovanų pažymėjimams, automobiliams, šaldytuvams, televizijai, aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminiams ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

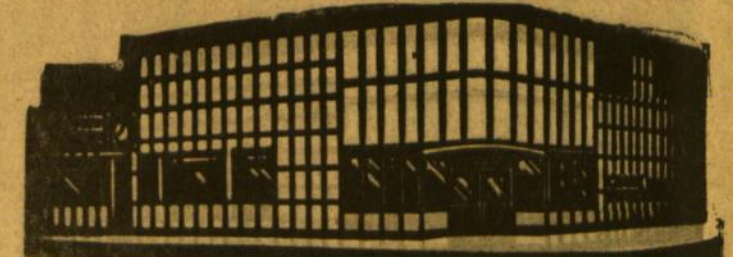
Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
488 MADISON AVENUE
Floor 21st

NEW YORK, N. Y. 10022
Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

NEW YORK, N. Y. 10003, 39 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
NEW YORK, N. Y. 10011, 135 W. 14th Street	CH 3-2583
BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BOSTON, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
CHICAGO, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
GRAND RAPIDS, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W.	GL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. 48121, 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
HARTFORD, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue	246-9274
LAKEWOOD, N. J. 08701, 241 Fourth St.	FO 3-8569
LOS ANGELES, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
NEW HAVEN, Conn. 06511, 1329 Boulevard	LO 2-1446
NEWARK, N. J. 07106, 698 Sanford Avenue	373-8783
PASSAIC, N. J., 176 Market Street	GR 2-6387
PATERSON, N. J., 99 Main Street	274-6400
PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn., 905 Bank Street	PL 6-6766
WARREN, Mich. 48092, 29200 De Quindre, 1/2 Block North of 12 Mile Road	Tel.: 751-6760/1
WOODHAVEN, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave.	Tel.: 441-4712
WORCESTER, Mass. 01610, 169 Milbury Street	SW 8-2968
YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	RI 3-0440
IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Avenue	374-6446

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

6% 5%
INSURED

Mokamas už dviejų mėn. Certificate apskaitas Minimum \$5,000.00
Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo apskaitas.
PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELLO NUOSIMCIOUS NUO 1 D
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v.
ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v.
SEPTAD. 9 v. r. iki 13 v. d. — Trečiasis uždarytas.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Įsiskaitos apdraustos iki \$20,000.00

Frank Zogas
Frank Zogas, President

5%
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly

6%
2 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

Bolonijos universiteto (Italijoje) centrinis pastatas, kuriame vyko tarptautinis kalbininkų kongresas

Vienuoliktas tarptautinis kalbininkų kongresas

BOLOGNA — FLORENCIJA, 1972. VIII. 28 - IX. 2.

Maždaug kas penkeri metai yra rengiami tarptautiniai kalbininkų kongresai. Juos rengia Nuolatinis tarptautinis kalbininkų komitetas (pagal jo "prancūzišką" sutrumpinimą žinomas CIPL vardu: Committee International Permanent des Linguistes. 1967 m. toks kongresas įvyko Bukarešte, Rumunijoje (Drauge tuomet buvo apie tai rašyta).

Šiemet kongresą organizavo dviejų senų Italijos universitetų (Bolonijos ir Florencijos) kalbininkai, remiami Italijos vyriausybės. Pirmąsias 5 dienas kongresas posėdžiavo Bolonijoje, o paskutinę — Florencijoje.

Iš 76 kraštų dalyvavo kongrese apie 1500 kalbininkų. Kongreso paskaitos šį kartą rengimo komiteto buvo atrinktos, tai jų buvo mažiau negu prieš 5 metus Bukarešte. Pagal saskaitinį pranešimą buvo perskaityta 280 paskaitų. Daug kalbininkų dalyvavo po kiekvienos paskaitos vykusiose diskusijose. Paskaitų santraukos buvo išspausdintos prieš kongresą. Pilnos paskaitos bus išspausdintos kongreso darbuose.

Trečiadienį (VIII. 30) paskaitų nebuvo, o visi kongreso dalyviai dalyvavo ekskursijose (autobusais) į seną Ravenos miestą, kuris yra kadaise buvęs svarbus Romos imperijos uostas, o trumpą laiką — net visos imperijos sostinė. Ravenoje yra išlikusios dvi senos katedros, pastatytos 6 amžiuje, ir kitų senų paminklų.

Šeštadienį visas kongresas specialiu traukiniu nuvyko į garsųjį Florencijos miestą, kurio senoje

rotušėje — Palazzo Vecchio — įvyko iškilmingas uždaramasis posėdis. Čia netrukė ir sveikintojas, Italijos švietimo ministerio atstovas, Bolonijos ir Florencijos universitetų rektorai ir pan. Po paskutinio posėdžio buvo iškilmingi pietūs, o po jų kongreso dalyviai turėjo progos apžiūrėti miesto garsenybes — katedrą, joje esančią garsiąją nevisai baigtą Michelangelo pietą; teko maršyti ir 1966 m. potvynių sugadintų meno turtų...

Šis kongresas buvo daugiau skirtas teorinei, aprašomajai kalbotyrai ir sociolingvistikai. Tik keliuose referatuose, liečiančiuose istorinę kalbotyrą, buvo minėti meno turtai.

Lietuviai atominės fizikos konferencijoje

Dr. Adolfas Jucys, Vilniaus universiteto profesorius ir Lietuvos Mokslų akademijos narys, kuris yra vienas iš žymiausių atominės fizikos teoretikų, dalyvavo trečiojoje Tarptautinėje atominės fizikos konferencijoje, Boulder, Colorado.

Rugpjūčio 8 d. jis skaitė toje konferencijoje paskaitą: "Abinitio apskaičiavimai atominės energijos spektro".

Grįždamas namo, sustojo Washington, D.C., kur buvo National Bureau of Standards atominės fizikos skyriaus svečias. Šiame skyriuje dirba Amerikos atominės fizikos eksperimentalistai ir teoretikai. Šia jis padarė ilgesnį pranešimą apie savo bendradarbių vėliausius teoretinius darbus šioje srityje.

Vilniaus universiteto ir Na-

ma ir lietuvių kalba. (Nemažai lietuvių kalbos faktų buvo čia rašančiojo referate, nors pats referatas daugiau lietuvių indoeuropiečių kalbų žodžių darybos klausimus).

Pagal iš anksto paskelbtus dalyvių sąrašus turėjo dalyvauti vienas lietuvis kalbininkas iš Vilniaus, bet jis neatvyko... Rusų buvo nemažai, tik visi pastebėjo, kad beveik visi rusai buvo jau pažengusio amžiaus, nė vieno jauno rusų kalbininko nesimatė.

Kongresas buvo gerai suorganizuotas, paskaitos vyko sename Bolonijos universitete, kuris tačiau viduje yra puikiai sumodernintas. Už penkių metų vėl bus šaukiamas XII-tas kongresas, bet dar nebuvo nutarta, kur jis įvyks.

Antanas Klimas

tional Bureau of Standards mokslininkai pažįsta vieni kitus iš spausdintų darbų. Tačiau šis vizitas dr. A. Juciui davė progos arčiau susipažinti su Bureau darbu. Kadangi Lietuvoje eksperimentinė atominė fizika nėra išplėta, tai čia jis turėjo progos pamatyti pačius moderniausius instrumentus ir ką su jais galima padaryti.

Studija apie Balio Sruogos dramaturgiją

S. m. spalio 16 d. sueina 25 metai, kai Vilniuje, vokiečių kacetų iškankintas ir bolševikinės okupacijos sąlygų nepakeldamas, mirė žymusis mūsų dramaturgas, poetas ir Vilniaus universiteto profesorius Balys Sruoga. Šiuo metu plačią studiją apie Balio Sruogos dramaturgiją baigia rašyti Miunchene, Vokietijoje, gyvenantis dr. Jonas Grinius. To užmojo vieną dalį paskaitos formo dr. J. Grinius jau skaitė praėjusios vasaros Europos lietuvių studijų dienos.

Antrojo jaunimo kongreso egzaminai

(Atkelta iš 4 pusl.)

dar išryškėti per abipusius pasitarimus bei susitarimus. Tad gerai daro visi tie, kurie bendrojo labo vardan jau ateina į šio bendrojo darbo talką. Pvz. Draugo 1972 rugp. 30 n-rio vedamasis, laikydamas svarbiausių kongreso nutarimų jaunimo susiorganizavimo reikala, kartu šiaip įtaigoja mūsų visuomenę: kongreso priimtas nutarimas, kad PLJS įsijungia į PLB, "ne tiksliai labai iškelia mūsų Bendruomenės prestižą, bet ir įpareigoja vyresniąją kartą rūpintis, kad naujoji jaunimo organizacija būtų visu tiek morališkai, tiek materialiai remiama". (b. kv. "Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga"). Dar toliau eina J. Kuprinio Draugo 1972 rugp. 28 n-ry idėtas straipsnis "Lietuvos vyčiai ir pasaulio jaunimas skina naują kelią". Tas keltas — tai noras dirbti Bendruomenės reikmėse, nes, bendrai dirbdami, būsimie stipresni ir lengviau pasieksime savo tikslus. J. Kuprinis tikimasi lietuvių išsivijęs kelią norėtų pakreipti šia linkme: "Lietuviai yra konservatyvūs, dažnai užsispyrę ir priešinasi. Tas daug ką trukdo... (Bet) jau turime didelių laimėjimų, kaip milijono fondo, liet. enciklopediją. Visuotinis susijungimas apie LB vėliau būtų dar vienas didžiausias laimėjimas. Jis turėtų didelės, gal net istorinės reikšmės pačiam lietuvių tautos charakteriui formuoti. Gana mums užmušinėti mundaugus dėl laikymosi pilys smulkių kunigaikštelių".

(Atkelta iš 4 pusl.)

Atvirai kalbant, tikroji mūsų bėda — ne "smulkieji mūsų kunigaikštiai". Reikia ir jų. Visos tautos jų turi. Tikroji bėda — tai pati šių "kunigaikštelių" nuolauka bei laikysena. Jų visuomeninio darbo pajėgumas dažniausiai ribotas, bet ambicija didesnė už juos pačius. Jie pilni įtarinėjimų ir kaltinimų kitiems. Jei tik reikės — jie net savaip iškreips kitų siekimus ir mintis. Pvz. jaunimo kongreso nutarimas, kad PLJS veiks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikmėse, jų interpretacijoj jau virsta "Sumanymu organizuotis atskirai". Dėl to ir nutarimui jie prikiša "nukrypimą" nuo pagrindinio jaunimo kongreso tikslo, kuris buvęs skelbiamas visuomenei. Jiems vaidenasi kitų būtinai jau piktai ketinimai: "negi galvojama apie kūrį? O gal tokia bendruomenė uždaruose Kento posėdžiuose jau ir įkurta?" Jie iš adatos būtinai priskaldys vežimą: "Vadinasi, įkūrėme naują, jau iš eilės ketvirtą, veiksnį, kuris savarankiškai veiks ir pagal savo nuožūrą bendradarbiaus su jau esančiais veiksniais, įskaitant PLB valdybą. Norės — dirbs darniai,

laimejimas. Jis turėtų didelės, gal net istorinės reikšmės pačiam lietuvių tautos charakteriui formuoti. Gana mums užmušinėti mundaugus dėl laikymosi pilys smulkių kunigaikštelių".

FILMŲ ĮVAIRUMAI

Mėlynbarzdis Richard Burton

STASE SEMENIENĖ

Edward Dmytryk sumanė pastatyti komediją, kaip jis plačiai ir garsiai spaudoje reklamavo, paįmdamas "Mėlynbarzdžio" pasakojimą ir pristatydamas ek-rane moderniška versija. Stebėdama filmą "Bluebeard", publika, ir persėta, neranda čia tos "komedijos".

Filme apimtas laikotarpis yra tarp abiejų pasaulinių karų, vieta — Vokietija. I-jo pasaulio karo herojus baronas Kurt von Sepper (Richard Burton) gyvena didžiuliam name, paskendęs piniguose, mėgsta savo džiaugsmui ir "sportui" žudyti gyvulius ir turi mėlynai juodą barzdėlę, kuri jam taip netikra, lyg būtų prilipyt.

Filme nepamiršta įvelti žydų geto, kurį šturmuoja mums pažįstami karingieji tipai su ženklais ant rankovų. Mėlynbarzdžio nužudo septyniąsias savo gražias ir jaunas žmonas ir vieną seną — savo motiną. Mėlynbarzdis pasako savo paskutinei žaviai žmonai — amerikietei naktinio klubo dainininkei (Joey Heather-

ton), kodėl jis nužudo savo žmonas. Nesamonių nesimori kartoti.

Tema, kuri suriša atskirus mirties epizodus, yra žiaurumas. Moterys — gražuolės, kurias Mėlynbarzdis veda, yra puskvailės. Viena dainuoja nuolatos, kaip pakvaišus, kita — tinginė, vėl kita... tieska tik apie savo buvusių mylimuosius, ketvirtą... ir taip toliau vėl visokių nieku kiekviena pilna.

Turtuolių žmonos — aukos yra visa eilė žymiausių "žvaigždžių" — dabartiniai pasaulio sekso simboliai, tačiau netinkamų kostiumų ir plaukų šukuosėnų paverstos beveik blaiviom. Netgi Raquel Welch ar Vima Li-si atrodo blogai.

Būdamas sekso simboliais, šios moterys dar yra, tur bū, pasulyje blogiausios aktorės, jei iš viso jas galima vadinti aktorėmis. O būsias dialogas joms taipgi nieko nepadaid.

Filmas taip kvailas, kad net ir pagrindinio vienišo pasakojimo siūlo nerasi.

Gera komedija turi aiškų tikslą, kurį stebėtojai be jokios abejonės tuoj pagauna. Šiame filme publika gali pasijuokti tik iš neįsimeilėto kvailumo.

Filme nesigailėta prikišti žymių vardų, o tokiai Heather-ton — paskutinei Mėlynbarzdžio žmonai suteikta ir ilgesnė rolė. Deja, toji dama visai anos rolės neverta. Pavadinti jos vaidybą mėgėjiška galima tik iš pasigailėjimo. Ar tai iš viso vaidybą? Didelis klausimas.

Kodėl Burton sutiko tokioje rožėje savo vardą gadinėti? Ir jis tada prilįgsta čia savo kompanijoms. Dar tokios blogos Richard Burton reprezentacijos nesame lig šiol matę. Filmas klasifikuotas R — ne jaunesniems 17 metų. Nors filmuota Vengrijoje, bet viskas yra tik prastas Hollywoodo filmas.

MES TEBEMOKAM

6% už 2 Metų

Certifikatus

(Minimum \$5,000)

5 1/2% už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum \$1,000)

SAINT ANTHONY SAVINGS

1447 So. 49th Court
Cicero, Ill. 60650
TEL. — 656-6330
Joseph F. Gribsauskas,
Executive Secretary

Open Mon. 9-8; Tues. Thurs. Fri. 9-5; Sat. 9-1; Closed Wed.

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIOSKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

Trys Modernios Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

Tel. Virgilia 7-6672

Tel. REpublic 7-1215

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 8-3573

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANIA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS I. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUODIN

3319 S. LITUANIA AVE.

Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. Olymp 2-100

HISTORY OF LITHUANIA

Ką tik išėjo iš spaudos nauja anglių kalba knyga "History of Lithuania" skirta Lietuvos jaunimui ir amerikiečiams. Šioje knygoje kondensuotai aprašyta lietuvių tautos istorija nuo seniausių amžių iki mūsų laikų; turi 142 psl., 38 iliustracijas ir 4 žemėlapius. Knygos autorius yra prel. dr. J. B. KONCIUS; išleido J. A. V. Lietuvių Bendruomenė. Knygos kaina 2 dol. Gaunama "Drauge". 1545 W. 63 st., Chicago, St. 60629.

Windsoro "Aušros" kvartetas, vadovaujamas V. Tautkevičienės, trupiniai rengiasi išvykai į Chicago. Iš kairės: R. Čerškutė, D. Kozlytė, E. Fudaitė, A. Tautkevičiūtė ir N. Giedrūnaitė.

Nuotr. J. Vaičiūno

HIGH RATES

5% Per Annum
Passbook Accounts

PAID QUARTERLY

— AT —

6% Per Annum
\$5000 or more
Certificates
2 year min.

BRIGHTON

SAVINGS & LOAN ASS'N

HIGHEST RESERVES

4071 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632

TEL. — LA 3 - 8248

(West of California Avenue)

5 3/4% Per Annum
\$1000 or more
Certificates
1 year min

5 1/2% Per Annum
Investment
Bonus
Certificates

